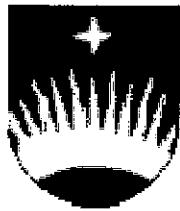

Gr 8.12.2015 g 180 Eurovis
Grat 18.12.2015 g 65 Eurovis

OHCEJOGA GIELDDA BUŠEAHTTA JAHKÁI 2016

EKONOMIIJAPLÁNA JAGIIDE 2016-2018

OPPALAŠ OASSI

Vuođđodiedut gielddas

Álbumot (31.12.)

	2010	2011	2012	2013	2014
Ássit	1297	1294	1285	1279	1260

Jagi 2010 rájes gieldda olmmošloku lea geahppánant 37 olbmuin. Olmmošloku árvaluvvo leat sullii 1268 lagi 2015 loahpas.

Sápmelačcat	1999	2003	21.10.2007	21.1.2008	7.2.2012
	987	821	806	809	768

Ahkeráhkadus 31.12.2014

Ahkejoavku	Oktiibuot	Albmát	Nissonat
0 – 6 lagi	80	42	38
7 – 19 lagi	151	92	59
20 - 64 lagi	694	381	313
65 – 84 lagi	297	155	142
badjel 85	38	16	22
Oktiibuot	1279	686	574

Bargofápmu

Jahki	Bargofápmu	Barggus	Bargguheamit	Fuolahangorri
2004	660	548	112	1,49
2005	646	550	96	1,67
2006	646	560	86	1,63
2007	570	505	65	1,64
2008	603	540	63	1,45
2009	597	534	63	1,44
2010	566	502	64	1,58
2011	566	513	53	1,52
2012	556	502	54	1,56
2013	519	456	63	1,80
2014	556	483	73	

Gáldu: Tilastokeskus, Lapin Liitto ja Työ- ja elinkeinoministeriö

Bargofámu mearri lea geahppánan lagi 2004 rájes 104 olbmuin. Fuolahangorri lea 2009 rájes veháš badjánan. Fuolahangorri (ealihangorri) muitala man galle bargui oassálasttekeahthes olbmo (vuollái 17 j. ja badjel 63 j.) leat ovta barggolačča guovdu nuppiin sániin galle ealihanvuloža leat ovta ealiheaddji guovdu.

Ohcejoga gielda lea Eurohpá servoša davimus gielda. Gielddas lea nana sápmelaš identitehta ja sápmelaš eamiálbmoga iežas giella, sámeigiella, geavahuvvo maiddái gieldda nubbin virgegiellan.

Sápmelašvuohta mearkkaša ieš Ohcejoga gielddas nana vuodđoealáhusaid sajádaga. Gielddas boazo- ja eará luondduealáhusain, maid gielda bealistis geahččala doalvut ovddos, lea earenoamáš nana ealáhussii ja kultuvrii gullevaš mearkkašupmi.. Gielda dovddasta sápmelaš ealáhusaid sihke sámeigiela ja kultuvrra mearkkašumi ja ovddida ja doarju daid doaimmainis viggamin dasa, ahte sápmelaččaid vuodđolágas dorvvastuvvon vuogatvuodat ollašuvvet gielddas. Ovddabeal máinnašuvvon deattuhus vuhtio eandalit dohkkehuvvon ealáhusstrategias, ja váldojuvvo vuhtii gieldastrategiabarggus.

Gielda duvdá doarjagiiguiin árbevirolaš ealáhusaid , rádjagávppi, turismma, Barents-čehppodaga ja elektronalaš bálvalusaid ovddideami.

Gieldda projeaktaprográmma programmaáigodahkii 2014 - 2020 doarju ealáhusstrategia ollašuhtíma. Dasa lassin gieldda investerenprográmmii lea várrejuvvon mearkkašahti doarjagat projeaktaprográmmaáigodaga 2014 - 2020 projeaktaprográmma ollašuhtimii.

Gieldda ekonomiija

Gieldda manut oppalohkái (sihkkumiid haga):

Jahki	Mearri(1000€)	Manut €/ássi
2008	11.488	8.690
2009	12.574	9.657
2010	11.819	9.113
2011	13.760	10.630
2012	13.727	10.682
2013	15.330	11.986
2014	15.459	12.269
2015	16.499 (ta)	13.094
2016	16.439 (ta)	13.046
2017	15.465 (ts)	12.273
2018	15.734 (ts)	12.487

Ollesmanuide leat rehkenastojuvvon doaibmanmanut, boadusrehketmanut, investeren-manut sihke loanaid oanideamit.

Jahki	Doaibmanmanut			Doaibmangokču
	Mearri (1.000 €)	Nuppástus diimmážis %	Manut €/ ássi	Mearri (1.000 €)
2008	10.212	+6,67	7.725	7.667
2009	11.363	+11,27	8.727	8.433
2010	11.578	+1,89	8.934	8.259
2011	12.542	+8,33	9.693	9.102
2012	13.273	+5,83	10.345	9.587

2013	13.429	+1,18	10.499	9.761
2014	12.925	-3,75	10.257	9.627
2015	13.966 (ta)	+8,05	11.084	10.358
2016	14.481 (ta)	+3,68	11.492	10.758
2017	14.686 (ts)	+1,42	11.655	10.957
2018	14.979 (ts)	+1,99	11.888	11.176

Geavahanmanuid juohkáseapmi hálldahusgottiid gaskka 2014-2018 (ilman poistoja)

Hálldahusgoddi	Nettomanut 2014	1000 €			
		2015	2016	2017	2018
Oktasaš hálldahus	619	675	695	709	723
Čuvgehuslg	2.445	2.479	3.320	3.382	3.450
Teknihkalaš lg	534	420	364	373	381
Ealáhuslg	222	289	295	287	292
Vuodđodorvolg	5.807	6.496	6.084	6.206	6.330

Buot stuorámus goluid dagaheaddji doaimmat jagi 2016 leat čuvgehusdoaimmas sihke sosiála- ja dearvvasvuodđadoaimmas Oktiibuot 9.404 t €, go geavahanekonomijja nettogaosttádusat leat oppalohkái 10.758 t €. Manut leat buohkanassii 87,4 % geavahanekonomijja nettogoluin.

Valtuusto päätti säilyttää vuoden 2016 vearroproseantta 20,75 proseanttas. Ekonomijjalaplánajagiid vearroboadut leat rehkenastojuvvon maiddái 20,75 %:n mielde.

	Gieldavearu sisaboahdu	Searvvusvearu sisaboahdu (1000 €)
2008	3.466	86
2009	3.320	60
2010	3.467	81
2011	3.400	111
2012	3.678	81
2013	3.748	95
2014	3.762	113
2015	3.750 (buš)	95
2016	3.660 (buš)	105

Giddodatvearu sisaboahdu lea bušeahittaárvalusas 2016 rehkenastojuvvon váldostivra mearridan proseanttaid vuodul 595.000 €.

Stáhtaossodagat geavahanekonomijjai:

Jahki	Mearri (1000 €)	€/ássi
2008	4.221	3.193
2009	4.676	3.591
2010	5.598	4.316
2011	5.968	4.611
2012	6.569	5.112
2013	6.729	5.261
2014	6.781	5.381

2015	6.820 (ta)	5.412
2016	7.145 (ta)	5.670

Čuvgehusdoaimma sámegielat oahpahusa stáhtaossodat lea jagi 2005 rájes sirdojuvvon geavahanekonomijja bealde.

Čuvgehusdoaimma stáhtadoarjja:

	oktasaš	sámeg.	máhc./lasáhus	báza
2008	703	521	29	1.253
2009	987	677	-110	1.554
2010		688		
2011		702		
2012		702		
2013		825		
2014		840		
2015 (buš)		840		
2016 (buš)		887		

Kassaváriid nuppástus ekonomiaplána mielde almmá loatnaváldima haga:

Jahki	Mearri (1000 €)
2016	- 930
2017	- 216
2018	- 397

1. Kássaváriid nuppástus lea gieldda aitosaš doaibmama manuid ja investerenmanuid váikkuhus ruhtadeapmái. Kássavárit leat buot jagiid Kássaváriid nuppástus lea gieldda aitosaš doaibmama manuid ja investerenmanuid váikkuhus ruhtadeapmái. Kássavárit leat buot jagiid 2016-2018 vuolláibáhcagis almmá loatnaváldima. Fásta doaimmaid ja investeremiid nettomanuid ruhtadeami ja loanaid oanádusaid dihtii ferte váldit loana, vai bastá doalahit máksingárvvisvuða, go kássavárit leat vuolláibáhcagis.

Loatnavuođđu, jagiide 2017-2018 ođđa loatnaváldin ii leat válđojuvvon vuhtii:

Jahki	Mearri (1000 €)	€/ássi
2008	4.995	3.779
2009	4.813	3.697
2010	5.037	3.884
2011	3.774	2.910
2012	3.318	2.582
2013	3.801	2.972
2014	3.827	3.037
2015 (buš)	4.281	3.397
2016 (buš)	4.788	3.800
2017 (epl)	4.208	3.339
2018 (epl)	3.628	2.879

Gielddaráððehusa doaimma oppalaš mihttomearit ja doaimmaid joðiheapmi ekonomijaplánenáigodagas

Gielddahoavdda láidehus

Boahtte lagi 2016 bušeahitta válmmaštallama vuolggačuokkis lei, ahte mauid stuorrur ii mana badjel oppalaš bálká- ja goasttadusdási badjáneami, goittotge vuhtii váldimiin váldestivrra vássán lagi áigge dahkan doaimmaid nuppástusaid guoski mearrádusaid sihke dahkkojuvvon investerenmearrádusaid váikkuhusaid. Earet eará čuvgehusdoaimma joðihannjuolggadusa oðasmahttin dagaha bargoveahkamanuid lassáneami. Bušeahittaárvalusa válmmaštallanbargu álggahuvvui njunušjoavkkus ja hálddahusgottiide addojedje njuolggá rávvagat njeaidit bargoveahkamanuid nuppástusaid. Rápma čájehuvvui gielddaráððehussii ja váldestivrii 12.11.2015.

Gieldda boahtovearru ja searvvušvearru bissot boahti lagi dálá dásis, almmolaš giddodatvearru lea 1,20 %, fásta viesu giddodatvearru 0,65 %, eará ássanisttiid giddodatvearru 1,50 % ja huksekeahtes huksensaji giddodatvearru 1,50 %. Bušeahittaárvalusa ráhkadettin lea árvvoštallojuvvon, ahte vearroboadut sturrot muhtun veardde. Árvalusat vearrosisaboaðuid buohta leat dát: boahtovearru 3.660 000, searvvušvearru 105.000 ja giddodatvearru 595.000 euro.

Bušeahittaárvalusa mielde nettoloana lasáhus jahkái 2016 lea 506.893 euro. Ohcejoga gieldda dán háváš loatnamearri lea 4.280.999 euro, 3.398 euro / ássi. Loanat oaneduvvojit jahkásačcat sullii 600 000 euro.

Investerenmanut leat velá lagi 2016 viehka stuorrá, mii šaddá jo ovdal dahkkojuvvon investerenmearrádusain, ee. Gáregasnjárgga máŋgadóaimmaguovddáža huksen.

Stáhta oppalaš ekonomiadili hedjoneapmi ii sáhte leat čuozekeahttá maiddái gielddaid ruðalaš dillái. Ballun lea, ahte vearroboaduid čoggón fuotnána lagašboahttevuodas. Gieldda buot doaimmain fertege geahččalit váldit vuhtii nannejuvvon ealáhusstrategia čuovvu válđoulbmiliid nuppiin sániin fitnodagaid doaibmanvejolašvuodaid buorideapmi sihke oðða fitnodagaid oažjun gildii ja dan mielde bargosajiid lassáneapmi. Váikkuhanmunni lasihuvvo nannemiin dálá ealáhusaid ja oažzumiin daidda laktáseaddji ealáhusráhkadusa eanet máŋgabéallázjan.

Odða gieldaláhka lea boahttán fápmui 1.5.2015. Mearkkašahti oassi lágas nuppiin sániin doaibmaorgánaid, joðiheami, ássiid oassálastinvuoigatvuodaid, luohttámuš-olbmuid, hálddahusmeannudeami ja nuppástusohcama guoski njuolggadusat heivehuvvojit goittotge easkka 1.6.2017 rájes. Dan rádjai čuvvojit boares lága seamma lágan njuolggadusat. Geavadis lága váikkuhusat oidnojit gielddaid doaimmain čuovvovaš válgbagli álggu rájes. Moanaid njuolggadusaid buohta lea goittotge dárbbašlaš ráhkkanit nuppástusaide jo ovdal fápmuiboahtima. Jagi 2016 áigge gielda galgá ráhkadir ja oðasmahttít lágas gáibiduvvon láhkai ee. hálddahusnjuolggadusa, gulahallanrávvaga, gieldastrategia ja hoavdasoahpmusuša. Gieldda buot doaimmaid ja ee. mearrádusdahkama válmmaštallama galgá ovddidit nu, ahte gieldda ássiid oassálastin - ja váikkuhanvejolašvuodat lasihuvvojit.

Gieldda doaimmain nubbi mearkkašahti vuhtii válđinlhákai oðasmahttin lea sode- oðasmahttin. Vástu sosiála - ja dearvvasvuodabálvalusaid lágideamis sirdašuvvá iešráððenguovlluide 1.1.2019 rájes. Ráððehusa linjema mielde riikii bohtet 18 iešráððenguovllu, main 15 lágidit guovlluset sosiála- ja dearvvasvuodabálvalusaid ieža ja golbma ovttas nuppiin iešráððenguovlluin. Lappi lea das ovddos okta

iešráddenguvlu. Ohcejoga gielda ferte boahtte jagi áigge leat aktiivvalaččat mielde iežamet eanagotti sode-plánenbarggus ja earenoamážit gohcit dan, ahte ássiideamet sosiála- ja dearvvasvuodalaagašbálvalusat, maiddái sámengielat lagašbálvalusat, dorvvastuvvojit go odđa láhka boahtá fápmui. Ohcejoga gielda deattuha rastá riikkarájá olli oktasašbarggu sode-bálvalusaid lágideamis ovttas Norgga stáhtain. Odastus šaddá mearkkašit stuorra nuppástusaid gieldda ruhtadillái ja bargoveahkaráhkadussii.

Gielddaide báhcá ainge vástu guovlluset buorredili ja dearvvasvuoda ovddideamis.

Boahtte jagi okta deatalaš ulbmil livčii gávdnat politihkalaččat ja ruđalaččat dohkálaš málle čoavdit Ohcejoga gieldda ássanviessobuvttadeapmái laktáseaddji váttisvuodaid.

Oktasašbargu gieldarajáid rastá

Oktasašbargu rastá gieldarajáid ollašuvvá jo bissovažžan šaddan doaibmamiin, masa eai leat plánabajis boahtemin stuorát nuppástusat.

Ohcejoga, Soadegili ja Anára gielddat ovttas leat Davvi-Lappi guovlluoktasašbarggu gieldaovttastupmi. Gieldaovttastumi bargun leamaš dikšut guovlluoktasašbarggu sihke ovddugohcima dan láhkai, ahte das lea ávki buot lahttogielddaide. Gielddaid máksinoasus jagi 2015 gieldaovttastupmái lea 1,00 €/ássi.

Ohcejoga gieldda ja Anára gieldda eananguovlohálddhusa ovttasbargoguovllu doibmii olbmot leat duđavačča. Ovttasbargoguovlu lea doaibmagoahtán 1. beaivve ođđajagemánu 2013. Eananguovlohálddhusa bálvalusat leat lágiduvvon oktasašbarggus Anára gielddain jagi 2012 rájes.

Ohcejoga gieldda birasdearvvasvuodafuolahus lea dikšojuvvon jagi 2008 rájes ovttas Anára gielddain isitgieldamálle mielde.

Riikka rájá rastá olli oktasašbarggu ovddideami stuorra mearkkašupmi, eandalit sosiála- ja dearvvasvuodafuolahussurggiin norgga beale ránnjágielddaiguin ovttas deattuhuvvá sode-válmmaštallama ovdánettiin. Eanagotti ja oppa riikka dási mearrádusdahkamis, mii laktása Sode-ođasmahttimii, Ohcejoga gielda atná deatalažžan, ahte lagašbálvalusaid sahhtá skáhppot rastá riikka rájá Norgga bealde. Deanu gielddain lea ain jotkojuvvon skuvlaovttasbargu. Ohcejohnjálmimi skuvlla ja Sirpmá skuvlla gaskka lea jeavddalaš oktasašbargu. Dasa lassin beaveruovttut barget oktasašbarggu.

Teknihkalaš doaibma

Teknihkalaš lávdegotti bargun lea fuolahit gieldda infrastrukturra doaibmilvuodás, dorvvolaš ja dearvvaslaš ássanbirrasis ja giddodagaid dikšumis.

Teknihkalaš lávdegoddi doaibmá huksenlávdegoddin ja geaidnolávdegoddin. Lávdegoddi vástida maiddá dasa gullevaš eiseváldebargguin nugo huksgengohcimis ja láva ollašuhttimis.

Jagi 2016 áigge dehálamos investeremát leat logahallon vulobelde. Buot doaibmabijuid ii oaččo gárvvisin jagi áigge, baicce dat joatkašuvvet manjít jagiid.

1. Gáregasnjárgga mánggadoaimmaguovddáža huksen gárvvásma 5/2016.
Šilljobarggut 7/2016.

2. Ohcejoga oasseoppalašláva ja Ohcejoga kirkosiidda sajádatláva lávvabarggut joatkašuvvet
3. Gáregasnjárgga skuvlaguovddáža, beaiveruokto- /hállavistti sihke dearvvasvuodadálu liggenvuogádagaid nuppástuhettin canalieggasii gárvásma 12/2015. Barggu loahpahanbarggut (goaivumiid dássen) 2016 geassit.
4. Ohcejoga skuvlaguovddáža ja dg liggenguovddáža plánen
5. Gáregasnjárgga skuvlla laktin čáhce- ja bázahusčáhcebohcciide
6. Beaiveruovttuid šiljuid ordnen ja áiddiid oðasmahttin
7. Ohcejoga ja Gáregasnjárgga skuvllaaid lavttaplána

Sosiála- ja dearvvasvuodadoaibma

Vuodðodorvolávdegoddi vástida sosiála- ja dearvvasvuodadoaimmaid lágas mearriduvvon bálvalusdoaimmaid buvttadeamis.

Sosiála- ja dearvvasvuodafuolahusa bálvalusaid sode-oðasmahttimii laktáseaddji láhkaásahusa ferte váldit vuhtii gieldda organisašuvnnas jagiid 2016–2018 . Sosiála- ja dearvvasvuodadoaimmas leat doarjjadoaimmat, mat báhcet gieldda vástu vuollái ja maid ordnema galgá plánet ja ollašuhttit maŋimustá jagi 2018.

Ámmátmáhtolaš fásta bargoveaga ja eandalit sámegieladáiddolaš bargiid rekryteren dorjojuvvo earenoamážit. Sámegielat bálvalusaid fitnašuvvan buoriduvvo oktasašbarggus sámedikkiin sihke Suoma ja Norgga bálvalusbüvttadeaddjiiguin.

Háld dahusgotti earenoamáš hástalussan lea boarásmuvvi álbmoga bálvalusdárbbuide vástideapmi ja bálvalusráhkadusa nuppástuhettin lágádusbálvalusain ássanbálvalusaid guvlui. Dikšun- ja boarrásiidbarggu jodiheapmi čielggasmahttojuvvo, ulbmilin lea sosiála- ja dearvvasvuodabálvalusaid integrastin doaibmi ollislašvuohtan.

Mánáid beaivedikšu sirdása jagi 2016 álggu rájes čuvgehusdoibmii.

Ruoktobálvalus ja ruoktobuohccidikšun válmmaštalloyuvvo ovttastuhittit oktan doaibmi ovttadahkan 2016 áigge.

Vuosttasdikšun sirdašuvvá 1.1.2016 rájes Sámi buohccidikšunbiire (LSHP) doaibman, nu ahte dalle Ohcejogas lea dikšundási ovttadat.

Kievkkan- ja čorgenbálvalusaid organisašuvnna oðasmahttin válmmaštalloyuvvo dan láhkai, ahte nuppástus boahtá fápmui jagi 2018 álggus.

Bargodearvvasvuodafuolahus ordnejuvvo lágas gáibiduvvon dássái priváhta bálvalusbüvttadeaddjis dearvvasvuodafuolahusa soahpamušas MedInariin Ohcejoga gieldda bargiide. Fitnodatdoalliide gieldda geatnegasvuohta ordnet bargodearvvasvuodafuolahusa lágiduvvo maiddái MedInari bokte.

Čuvgehuslávdegoddi

Čuvgehusdoaibma fállá gieldalaččaide oahpahusbálvalusaid lágas mearriduvvon vugiin ja astoággebálvalusaid resurssaid mielde nu sáme- go suomagilliige. Ulbmilin lea seailluhit dálá vuodđoskuvlafierpmádaga ja sihkkarastit doarvái buriid oahpahusresurssaid kvalitehta dáfus buorre ovda-, vuodđo- ja logahatoahpahussii. Ulbmilin lea maid seailluhit dálá girjerádjo-, kultur- ja ealligovvabálvalusaid, lihkadan- ja nuoraidbálvalusaid sihke rávesolbmuidskuvlla oahpahusa.

Ohcejoga sámelogahat lea áidna nuppi dásí oahppolágádus gielddas. Logahaga ulbmilin lea sihkkarastit báikegotti nuoraide vejolašvuoda vázzit logahaga ruovttu lahka ja fállat sidjiide doarvái buriid oahpuid ja rávvagiid joatkaoahpuide. Logahat fállá maid báikegotti rávesolbmuide vejolašvuoda čáđahit logahatoahpuid.

Ealáhusdoaibma

Ealáhusdoaimma váldu barggut leat fitnodatbálvalusat álggaheaddji ja guovllus jo doaibmi fitnodagaide, eananguovlohálddahusabálvalusat, projeaktabálvalusat sihke rádjaguovllu oktasašbargobálvalusat. Dasa lassin ealáhusdoaibma dikšu Ohcejoga oktasašbálvalusa. Ealáhusdoaimmas barget virgegaskavuođas ovddidanhoavda (projeaktabálvalusat ja rádjaguovllu oktasašbargobálvalusat) sihke ealáhusčálli/bálvalusrávvejeaddji (oktasašbálvalus ml. fitnodat- ja mátkkoštedadadirávven sihke eananguovloášsit). Lassin ealáhusdoaimma projšavttain barget projeaktabargit mearreáigásáš bargogaskavuođain. Odđa bargun lea Áilegas-guovddáža doaimmaid koordinastin, man dikšu projeaktačálli.

Ealáhusdoaibma (5000): Ealáhusdoaimma váldu barggut leat hálddahusgotti doaimmaid plánen ja ollašuhtima ordnen, fitnodagaid doaibmanvejolašvuđaid ovddideapmi, ealáhusaid ovddidanprojeavttat sihke rádjaguovllu oktasašbarggu hutkan ealáhusdoaibmama hárrái. Ealáhusdoaimma doaibmama stivrejít ealáhusstrategia 2015–2020 ja dan dárkkálnuhti doaibmaplána ja projeaktaprográmma. Jagi 2016 váldodeadduhus lea Áilegas-guovddáža doaibmama ovddos doalvumis, fitnodatdoaimmaid aktiveremis sihke dálveturisma ovddideamis.

Eananguovlohálddahus (5020): Anára ja Ohcejoga gielddat leaba ovttas eananguovlohálddahusa ovttasdoaibmanguovlu. Jagi 2016 álggus rájes Anára gielda dikšu buot eananguovlohálddahusa bargguid lohkui válddekeahttá spirevahárdárkkistemiid ja almmolašrávvema: Ohcejoga gieldda oktasašbálvalusas váldojit ain vuostá eananguovlohálddahussii gullevaš skoviid ja ohcamušaid sihke addojuvvo virgeveahkki ee. cealkámusáide laktásemin. Ohcejoga gieldda eananguovlovirgeoapmahažžan doaibmá vuostassajis ealáhusčálli ja dárbbashettiin ovddidanhoavda.

Oktasašbálvalus (5200): Jagi 2016 áigge Ohcejoga gielddas lea doaisttážii fámus orru oktasašbálvalussoahpamušat Bolesiin, Áel:in, BE-doaimmahagain ja Mágistráhtain. Ohcejoga gieldda buohta oktasašbálvalussajis fállan bálvalusat leat álgomuttu fitnodatrávven ja rávven guovllu fitnodatbálvalusaid geavaheapmá. Oktasašbálvalussaji doaibmamis vástida ealáhusčálli ja bálvalus addojuvvo sáme-, suoma- ja dárbbu mielde eanjalgsgillii. Oktasašbálvalus lea rabas vuossárggas gaskavahkkui d. 9:00–11:00 ja 12:00–15:00.

Mátkkošteaddjirávven (5300): Ohcejoga kirkosiidda, Gáregasjárgga ja Njuorggáma geasseáigge mátkkošteaddjirávven ordnejuvvo ovttas Meahcirádđehusain ja giliservviiguin. Eará áiggiid dáhpáhuvvi mátkkošteaddjirávven ollašuhhtojuvvo www.saamivillage.fi siidduid ja sosiála media (Facebook) bokte, muhtun ráje ostobálvalussan. Geavadis dát dárkuha áigeguovdilis áššiin almmuheami. Jagi 2016 biddjojit áiggi dássái mátkkošteaisiiddut sihke ovddiduvvojot oktasašmárkanastima ja doaibmanbirrasa ovddideami čovdosat.

Áilegas-guovddáš (5005): Ealáhusdoaibma koordinastá Áilegas-guovddáža doaibmama sihke aktivere doaibmaplána 2015–2017 čuovvumiin doppe dáhpáhuvvi doaimmaid. Váldodeaddu lea oktasašbargofierpmádaga ráhkadeamis, ođđa doaibmiid aktiveremis, sajiid márkanastimis sihke projeavtaid gaskasaš oktasašbarggu ollašuhttimis.

Ealáhusdoaimma projeaktaprográmma

Ohcejoga gielda oassálastá ealáhusdoaimmaid ovddidanprojeavtaide, mat ollašuhttet Ohcejoga fámusorru ovddidanplána, ealáhusstrategia sihke projeaktaprográmma. Jagi 2016 ealáhusdoaibma ráhkana ollašuhttit čuovvovaš áigumušaid:

- Áilegas giellasiida: sámegielat bálvalusaid ovddideapmi –projeakta (KP 6091), man ulbmilin lea nannet Ohcejoga gieldda lági beales buriid sámegielat bálvalusaid fállin, lasihit bargiid sámegiela ja kultvurra máhttima ja buoridit bargobuorredili ja geasuhannávcca bargoaddin.
- VirtuaaliÁilegas projeakta (KP 6093), man ulbmilin lea máhttima ja máhtolašvuoda ovddideapmi biergasiid buoridemiin fidnet áigái vejolašvuodaid giella-, duodje- ja kulturfidnuid ovddideapmái Ohcejogas. Projeavttas ordnejuvvojot doaibmasuorgeguovdasaš ja ealljárvuoda bargobájít ee. čuovvovaš joavkkuide: giellaámmatláččat, duojárat, kultursuorggi doaibmit, turismafitnodagat, spealloprográmmáid buđaldeaddjít ja fitnodatdoallit.
- Dálveturismaprojeakta 'Ohcejohka málbmáí': válmmaštallojuvvo guovlomárkanastimii ja brándihápmemii laktáseaddji projeakta. Álgghahuvvo, juos ruhtadeapmi fidnejuvvo.

Jagi 2016 ealáhusdoaibma ráhkana oassálastit čuovvovaš projeavtaide:

- Cuojat Juoingga Livduu Leud'de! Sámemusihka rávesolbmuidskuvlen. Projeavta váldu ollašuhti lea Sámi oahpahusguovddáš
- Pohjois Lapin Leader ry doaibman
- House of Laplandin doaibman

Válggat

Jagi 2016 eai ordnejuvvo válggat.

Hallinto

Guovddášháld dahus ordne doarjjadoaimmaid háld dahus gottiide ee. telefonmolssa, posten, kopiastin, áššehasbálvalus, arkiivii bidjan, diehtofierpmi doalaheapmi sihke earq ict-bqlvalusat. Guovddášháld dahus válmmaštallá ja ollašuhttá váldostivrra ja gielddaráđđehusa mearrádusaid. Háld dahusa goasttádusain leat mielde dárkkistan-doaimma, tulkabálvalusaid ja bargibálvalusaid golut, stáhtii máksin vearuhusgoasttádusat, oktasašdoaibmanmanut Davvi-Sámi guovlluoktasašbarggu gieldaoftastupmái,

Suoma gieldalihtui ja Lapin liittoi sihke válggaid lálideamis gildii šaddi golut. Bargoveaga bálvalusaid gollun gullet ee. gieldda bargoveaga bargodearvvavsuoda-fuolahusa manut Hálldahusa goasttadusain leat mielde maiddái oastobálvalussan skqhppoma vuolde ict-doarjabálvalusat ihke bargoveahka- ja ekonomijaháldahusa golut. Guovddášháldahus veahkeha háldahusgottiid daidda gulli bargoveahka- ja ekonomijaháldahusa bargguin sihke dábalaš dihtorprógrámmáid geavaheamis.

Bušeahuttaárvalusa ráhkadus ja čatnašumi dássi

Bušeahuttaárvalusas lea geavahanekonomiija- ja boadusrehketoassi ja investeren- ja ruhtadanoassi. Seamma ráhkadusa čuovvut nu ekonomijaplánas go ruhtadoallo-loahpaheamisge go veardádallat bušeahta ollašuvvama.

Bušeahutta lea čadni manuid ja boaduid erohusa dahjege netto dásis.

1. Geavahanekonomiija oassi

Geavahanekonomiija oassi ráhkaduvvo boadusrehkega hápmái, mas meroštallojít gieldda doaimmat doaibmaorgánaid ja bargosurrgiid mielde. Bušeahuttaárvalusa ja ekonomijaplána geavahanekonomiijoasis gielddastivra bidjá **doaimmaid mihttomeriid ja čujuha daidda dárbašlaš mearreruđaid ja boahitoárvoštallamiid** doaibmaorgánaid barggu dahje bargguid dikšuma várás.

2. Boadusrehketoassi

Boadusrehket čujuha, mo boahitoruhtadeapmi ollá bálvalusdoaimmaid goluide, reanttuide ja eará ruhtadangoluide sihke plánas ovdanboahtti sihkkumiidda, maid opmodaga gollan dagaha.

Doaibmangokču čájeha man olu geavahanekonomiija goluin báhcá gokčanláhkái veiarroboaduiguin ja stáhtaossodagaiguin.

Jahkegokču lea gieldda oppalaš boahitoruhtadeami govvejeaddji gaskaboađus. Jahkegokču almmuha, nagodago gieldda boahitoruhtadeapmi gokčat guhkáválikkuheaddji buvttadandahkkiid buktin goluid, nuppiin sániin geavahanopmodaga sihkkumiid. Ovdal jahkegovčeu buktojit ovdan dušše dábalaš doaibmama sisabođut ja golut.

Ruhtadoallobaji boadus lea ruhtadoallobadjái dássidit juohkásan boaduid ja manuid erohus, mii lasiha dahje geahpeda gieldda várremiid dahje iežas friija oaiiveopmodaga.

3. Investerenoassi

Investerenoassái gullet investerenplánat bušeahttajahkái ja plánajagiide. Mánja jagi bisti investerenáigumuš juhkojuvvo guđege jahkái. Bušeahuttaárvalusa ja ekonomijaplána čuovusin **dahkkojuvvo njealji** jagi investerenplána, main vuosttas jahki lea bušeahttajahki ja golbma čuovvovaš jagi leat plánajagit.

Investerenoasis gielddastivra dohkkeha mearreruđaid ja sisaboahitoárvoštallamiid prošeavttade ja prošeaktajoavkkuid. Prošeavttat ja prošeaktajoavkkut juhkojuvvojít doaibmaorgánaid ja dárbašettiin bargguid mielde. Investeremin gehčojuvvojít 5000 euro dahje dan eambbo máksi prošeavttat ja skáhppomat.

Investeroasi boahitoárvun buktojuvvojit ovdan stáhta ja eará servodagaid árvvoštaljuvvon ruhtadanossodagat investerenmanuide.

4. Ruhtadanoassi

Ruhtadanoasis čujuhuvvo, man olu dárbbashuvvo boahtoruhtadeami lassin oaiveopmodatrhuhtadeapmi investeremiidda ja loatnaoanádusaide ja man láhkai ruhtadandárbu gokčojuvvo dahje man stuoris lea ruhtadanbáza.

Bušeahutta 2016 ja ekonomijaplána 2016 - 2018

Geavahanekonomijaoassi bargo-/boadussurggiid mielde

Boadusrehketoassi

Ruhtadanoassi

Investeroassi

Čuvvosat:

1. Vuodđodorvolávdegotti meriide ja láhkii guoski mihttomearit
2. Čuvgehuslávdegotti jagi 2016 bušeahta vuoduštallanoassi
3. Tabealla devdojuvvon virggiin ja doaimmain doaibmasurggiid mielde
4. Projeaktaprográmma jahkái 2016
5. Investerenprográmma jagiide 2016 – 2019
6. Davvi-Sámi guovlooktasašbarggu gieldaovtastumi doaibmaplána jahkái 2016

Ruhtadoolloahoahpahus		Bušeahutta 2 014	Buš.árvalus 2 015	Nuppástus %	Epl 2017	Epl 2018
		2 015	2 016			
105 VÁLGGAT						
-2 400 *	Boađut okb.	-2 400	0	-100,00	0	0
3 234 *	Manut okb.	5 500	0	-100,00	0	0
834	Netto	3 100	0	-100,00	0	0
384 *	Fierahanearit okb.	0	0	0,00	0	0
115 DÁRKKISTANDOAIBMA						
8 535 *	Manut okb.	10 500	10 500	0,00	10 710	10 923
8 535	Netto	10 500	10 500	0,00	10 710	10 923
126 *	Fierahanearit okb.	0	0	0,00	0	0
120 ALMMOLAŠHÁLDDAHUS						
-36 324 *	Boađut okb.	-52 600	-55 000	4,60	-55 898	-57 010
645 462 *	Manut okb.	714 000	739 500	3,60	754 291	769 374
609 137	Netto	661 400	684 500	3,50	698 393	712 364
95 207 *	Sihkkumat okb.	0	0	0,00	0	0
-279 721 *	Fierahanearit okb.	0	0	0,00	0	0
200 ČUVGEHUSDOAIMMA HÁLDDAHUS						
114 318 *	Manut okb.	130 845	125 874	-3,80	128 393	130 960
114 318	Netto	130 845	125 874	-3,80	128 393	130 960
2 019 *	Sihkkumat okb.	0	0	0,00	0	0
4 253 *	Fierahanearit okb.	0	0	0,00	0	0
210 VUOĐĐOOAHPAHUS						
-843 973 *	Boađut okb.	-821 500	-866 400	5,50	-883 728	-901 401
2 441 190 *	Manut okb.	2 472 917	2 605 998	5,40	2 658 117	2 711 275
1 597 218	Netto	1 651 417	1 739 598	5,30	1 774 389	1 809 874
16 315 *	Sihkkumat okb.	0	0	0,00	0	0
71 776 *	Fierahanearit okb.	0	0	0,00	0	0
220 GASKADÁSI OAHPAHUS						
-34 416 *	Boađut okb.	-38 700	-38 500	-0,50	-39 270	-40 055
467 642 *	Manut okb.	375 035	429 583	14,50	438 176	446 939
433 226	Netto	336 335	391 083	16,30	398 906	406 884
15 499 *	Fierahanearit okb.	0	0	0,00	0	0
230 GIRJERÁDJO- JA KULTURDOAIBMA						
-58 916 *	Boađut okb.	-82 490	-82 570	0,10	-84 222	-85 907
190 435 *	Manut okb.	250 554	250 386	-0,10	255 393	260 499
131 519	Netto	168 064	167 816	-0,10	171 171	174 592
4 267 *	Fierahanearit okb.	0	0	0,00	0	0
240 LIHKADAN- JA NUORAIDDOAIBMA						
-16 757 *	Boađut okb.	-12 210	-12 450	2,00	-12 699	-12 952
133 545 *	Manut okb.	154 779	158 268	2,30	161 429	164 651
116 788	Netto	142 569	145 818	2,30	148 730	151 699

2 950 *	Sihkkumat okb.	0	0	0,00	0	0
3 648 *	Fierahanearit okb.	0	0	0,00	0	0
250 RÁVESOLBMUIDSKUVALA						
-1 433 *	Boađut okb.	-2 000	-2 000	0,00	-2 040	-2 081
23 568 *	Manut okb.	40 270	36 595	-9,10	37 327	38 075
22 135	Netto	38 270	34 595	-9,60	35 287	35 994
877 *	Fierahanearit okb.	0	0	0,00	0	0
260 BEAIVEDIKŠUN						
0 *	Boađut okb.	0	-115 950	0,00	-118 269	-120 634
0 *	Manut okb.	0	730 746	0,00	745 361	760 257
0	Netto	0	614 796	0,00	627 092	639 623
300 TEKNIHKALAŠ DOAIBMA						
-10 499 *	Boađut okb.	-11 200	-7 200	-35,70	-7 344	-7 491
256 615 *	Manut okb.	234 950	243 997	3,90	248 878	253 853
246 117	Netto	223 750	236 797	5,80	241 534	246 362
46 326 *	Sihkkumat okb.	0	0	0,00	0	0
7 257 *	Fierahanearit okb.	0	0	0,00	0	0
310 HUKSENGOHCIN						
-25 501 *	Boađut okb.	-25 500	-15 000	-41,20	-15 300	-15 606
114 459 *	Manut okb.	125 534	125 702	0,10	128 215	130 778
88 957	Netto	100 034	110 702	10,70	112 915	115 172
3 068 *	Fierahanearit okb.	0	0	0,00	0	0
320 SADJEBÁLVALUS						
-931 186 *	Boađut okb.	-1 005 000	-1 035 984	3,10	-1 054 664	-1 075 756
1 007 636 *	Manut okb.	1 021 920	1 042 100	2,00	1 062 943	1 084 197
76 450	Netto	16 920	6 116	-63,90	8 279	8 441
191 773 *	Sihkkumat okb.	490 000	0	-100,00	0	0
17 038 *	Fierahanearit okb.	0	0	0,00	0	0
370 ČÁHCE- JA BÁZAHUSČÁHCELÁGÁDUS						
-378 *	Boađut okb.	0	0	0,00	0	0
-1 025 *	Manut okb.	0	0	0,00	0	0
-1 403	Netto	0	0	0,00	0	0
380 BÁZAHUSFUOLAHUS						
-196 497 *	Boađut okb.	-218 161	-333 000	52,60	-339 660	-346 453
320 629 *	Manut okbt.	297 457	343 090	15,30	349 951	356 948
124 132	Netto	79 296	10 090	-87,30	10 291	10 495
6 470 *	Sihkkumat okb.	0	0	0,00	0	0
20 090 *	Fierahanearit okb.	0	0	0,00	0	0
400 SOSIÁLA- JA DEARVVASVUODADOAIBMA						
-250 653 *	Boađut okb.	-264 026	-269 770	2,20	-275 166	-280 669
346 626 *	Manut okb.	388 650	440 214	13,30	449 020	457 995
95 972	Netto	124 624	170 444	36,80	173 854	177 326

5 002 *	Sihkkumat okb.	0	0	0,00	0	0
9 083 *	Fierahanearit okb.	0	0	0,00	0	0
410 SOSIÁLADOAIBMA						
-952 *	Boađut okb.	0	0	0,00	0	0
109 933 *	Manut okb.	174 845	193 132	10,50	196 994	200 928
108 981	Netto	174 845	193 132	10,50	196 994	200 928
299 *	Sihkkumat okb.	0	0	0,00	0	0
5 077 *	Fierahanearit okb.	0	0	0,00	0	0
420 RABASBÁLVALUSAT						
-121 195 *	Boađut okb.	-117 800	-123 800	5,10	-126 276	-128 802
1 241 725 *	Manut okb.	1 344 118	1 522 136	13,20	1 552 577	1 583 618
1 120 530	Netto	1 226 318	1 398 336	14,00	1 426 301	1 454 816
7 195 *	Sihkkumat okb.	0	0	0,00	0	0
24 066 *	Fierahanearit okb.	0	0	0,00	0	0
430 BEAIVEDIKŠUN						
-145 416 *	Boađut okb.	-139 900	0	-100,00	0	0
654 713 *	Manut okb.	812 565	0	-100,00	0	0
509 298	Netto	672 665	0	-100,00	0	0
14 204 *	Fierahanearit okb.	0	0	0,00	0	0
440 DEARVVASVUOĐAFUOLAHUS						
-6 262 *	Boađut okb.	-10 000	-1 750	-82,50	-1 785	-1 820
221 719 *	Manut okb.	187 972	188 677	0,40	192 450	196 295
215 457	Netto	177 972	186 927	5,00	190 665	194 475
6 362 *	Fierahanearit okb.	0	0	0,00	0	0
450 LÁGÁDUSDIKŠU						
-164 826 *	Boađut okb.	-176 000	-155 000	-11,90	-158 100	-161 261
980 456 *	Manut okb.	989 752	1 001 697	1,20	1 021 731	1 042 163
815 630	Netto	813 752	846 697	4,00	863 631	880 902
3 568 *	Sihkkumat okb.	0	0	0,00	0	0
17 571 *	Fierahanearit okb.	0	0	0,00	0	0
460 VUOĐĐODEARVVASVUOĐAFUOLAHUS						
-60 807 *	Boađut okb.	-68 050	-64 550	-5,10	-65 841	-67 157
1 296 003 *	Manut okb.	1 409 605	1 346 935	-4,40	1 373 874	1 401 343
1 235 196	Netto	1 341 555	1 282 385	-4,40	1 308 033	1 334 186
47 514 *	Sihkkumat okb.	0	0	0,00	0	0
24 966 *	Fierahanearit okb.	0	0	0,00	0	0
470 SPESİÁLBUOHCCIDIKŠUN						
1 427 423 *	Manut okb.	1 621 000	1 651 000	1,90	1 684 020	1 717 701
1 427 423	Netto	1 621 000	1 651 000	1,90	1 684 020	1 717 701
9 605 *	Fierahanearit okb.	0	0	0,00	0	0

480 BÁTNEFUOLAHUS						
-43 382 *	Boađut okb.	-47 000	-46 500	-1,10	-47 430	-48 379
197 881 *	Manut okb.	222 835	227 735	2,20	232 289	236 935
154 499	Netto	175 835	181 235	3,10	184 859	188 556
5 760 *	Poistot yht.	0	0	0,00	0	0
6 468 *	Fierahanearit okb.	0	0	0,00	0	0
490 BIRASDEARVVASVUODADIKŠUN						
48 890 *	Manut okb.	50 600	50 000	-1,20	51 000	52 020
48 890	Netto	50 600	50 000	-1,20	51 000	52 020
358 *	Fierahanearit okb.	0	0	0,00	0	0
500 EALÁHUS- JA EANANGUOVLODOAIBMA						
-28 730 *	Boađut okb.	-23 500	-22 600	-3,80	-23 052	-23 513
210 960 *	Manut okb.	238 500	231 600	-2,90	236 231	240 947
182 230	Netto	215 000	209 000	-2,80	213 179	217 434
5 840 *	Fierahanearit okb.	0	0	0,00	0	0
600 EALÁHUSDOAIMMA PROJEAVTTAT						
-57 444 *	Boađut okb.	-138 800	-156 846	13,00	-118 358	-120 725
97 000 *	Manut okb.	212 800	242 461	13,90	191 808	195 645
39 556	Netto	74 000	85 615	15,70	73 450	74 920
1 722 *	Fierahanearit okb.	0	0	0,00	0	0
620 ČUVGEHUSDOAIMMA PROJEAVTTAT						
-30 479 *	Boađut okb.	-61 500	-149 945	143,80	-140 018	-142 819
60 696 *	Manut okb.	73 075	250 190	242,40	238 228	242 984
30 217	Netto	11 575	100 245	766,00	98 210	100 165
757 *	Fierahanearit okb.	0	0	0,00	0	0
640 SOS- JA DEARVVASV.DOAIMMA PROJEAKTA						
-228 986 *	Boađut okb.	-288 894	-168 445	-41,70	-159 456	-162 645
304 453 *	Manut okb.	405 198	292 825	-27,70	286 324	292 047
75 467	Netto	116 304	124 380	6,90	126 868	129 402
5 358 *	Fierahanearit okb.	0	0	0,00	0	0
-3 297 410 *	Boađut okb.	-3 607 231	-3 723 260	3,20	-3 728 576	-3 803 136
12 924 721 *	Manut okb.	13 965 776	14 480 941	3,70	14 685 730	14 979 350
9 627 311	Netto	10 358 545	10 757 681	3,90	10 957 154	11 176 214
430 398 *	Sihkkumat okb.	490 000	0	-100,00	0	0
0 *	Fierahanearit okb.	0	0	0,00	0	0

Rehketoalolloahpahus		Bušeahetta 2 014	Bušeahettaárv. 2 015	Nuppástus %	Epl 2017	Epl 2018	
			2 016				
12	GIELDDARÁÐDEHUS						
-38 724 *	Boaðut okb.		-55 000	-55 000	0,00	-55 898	-57 010
657 231 *	Manut okb.		730 000	750 000	2,70	765 001	780 297
618 507	Netto		675 000	695 000	3,00	709 103	723 287
95 207 *	Sihkkumat okb.		0	0	0,00	0	0
-279 211 *	Fierahanearit okb.		0	0	0,00	0	0
20	ČUVGEHUSLÁVDEGODDI						
-955 494 *	Boaðut okb.		-956 900	-1 117 870	16,80	-1 140 228	-1 163 030
3 370 698 *	Manut okb.		3 424 400	4 337 450	26,70	4 424 196	4 512 656
2 415 204	Netto		2 467 500	3 219 580	30,50	3 283 968	3 349 626
21 283 *	Sihkkumat okb.		0	0	0,00	0	0
100 320 *	Fierahanearit okb.		0	0	0,00	0	0
30	TEKNIHKALAŠ LÁVDEGODDI						
-1 164 061 *	Boaðut okb.		-1 259 861	-1 391 184	10,40	-1 416 968	-1 445 306
1 698 314 *	Manut okb.		1 679 861	1 754 889	4,50	1 789 987	1 825 776
534 253	Netto		420 000	363 705	-13,40	373 019	380 470
244 570 *	Sihkkumat okb.		490 000	0	-100,00	0	0
47 454 *	Fierahanearit okb.		0	0	0,00	0	0
40	VUOÐÐODORVOLÁVDEGODDI						
-793 492 *	Boaðut okb.		-822 776	-661 370	-19,60	-674 598	-688 088
6 525 369 *	Manut okb.		7 201 942	6 621 526	-8,10	6 753 955	6 888 998
5 731 877	Netto		6 379 166	5 960 156	-6,60	6 079 357	6 200 910
69 337 *	Sihkkumat okb.		0	0	0,00	0	0
117 761 *	Fierahanearit okb.		0	0	0,00	0	0
50	EALÁHUSLÁVDEGODDI						
-28 730 *	Boaðut okb.		-23 500	-22 600	-3,80	-23 052	-23 513
210 960 *	Manut okb.		238 500	231 600	-2,90	236 231	240 947
182 230	Netto		215 000	209 000	-2,80	213 179	217 434
5 840 *	Fierahanearit okb.		0	0	0,00	0	0
60	PROJEAVTTAT						
-316 909 *	Boaðut okb.		-489 194	-475 236	-2,90	-417 832	-426 189
462 149 *	Manut okb.		691 073	785 476	13,70	716 360	730 676
145 240	Netto		201 879	310 240	53,70	298 528	304 487
7 837 *	Fierahanearit okb.		0	0	0,00	0	0
-3 297 410 *	Boaðut okb.		-3 607 231	-3 723 260	3,20	-3 728 576	-3 803 136
12 924 721 *	Manut okb.		13 965 776	14 480 941	3,70	14 685 730	14 979 350
9 627 311	Netto		10 358 545	10 757 681	3,90	10 957 154	11 176 214
430 398 *	Sihkkumat okb.		490 000	0	-100,00	0	0
0 *	Fierahanearit okb.		0	0	0,00	0	0

Ruhtadoalloaloahpaheapmi 2 014		Bušeahutta 2 015	Buš.árvalus 2 016	Nuppástus %	Epl 2017	Epl 2018
BOAÐUSREHKENASTIN						
	DOAIBMAVUOITTUT					
594 541 *	Vuovdinvuottut	631 497	737 950	16,90	752 508	767 548
411 300 *	Máksinvuottut	405 400	370 500	-8,60	377 910	385 468
1 347 909 *	Doarjagat ja veahkit	1 563 594	1 585 636	1,40	1 550 440	1 581 449
943 660 *	Eará doaibmavuottut	1 006 740	1 029 174	2,20	1 047 718	1 068 671
3 297 410 **		3 607 231	3 723 260	3,20	3 728 576	3 803 136
	DOAIBMAGOLUT					
	Bargoveahkagolut					
-4 856 640 *	Bálkkát ja bálkkášumit	-5 335 901	-5 650 045	5,90	-5 725 036	-5 839 533
	Bargoveahkaslidogolut					
-1 243 936 *	Ealáhatgolut	-1 348 866	-1 414 285	4,80	-1 436 343	-1 465 070
-239 798 *	Eará beargoveahkagolut	-268 755	-288 427	7,30	-289 742	-295 516
-4 458 184 *	Bálvalusat oastimat	-4 801 033	-4 882 511	1,70	-4 950 918	-5 049 891
-891 854 *	Materiálat, dárbašat,gálvvut	-909 436	-921 843	1,40	-938 851	-957 608
-344 968 *	Veahkit	-359 000	-406 500	13,20	-414 630	-422 922
-889 341 *	Eará doaibmagolut	-942 785	-917 330	-2,70	-930 210	-948 810
-12 924 721 **		-13 965 776	-14 480 941	3,70	-14 685 730	-14 979 350
-9 627 311	DOAIBMANGOKČU	-10 358 545	-10 757 681	3,90	-10 957 154	-11 176 214
4 418 466 *	Vearroboadut	4 340 000	4 360 000	0,50	4 360 000	4 360 000
6 781 111 *	Stáhtaossodagat	6 820 000	7 145 000	4,80	7 145 000	7 145 000
	Ruhtadanvuottut ja -golut					
16 *	Reantovuottut	500	2 250	350,00	2 250	2 250
16 317 *	Eará ruhtadanvuottut	14 100	13 550	-3,90	13 550	13 550
-68 340 *	Reantovuottut	-71 715	-64 650	-9,90	-56 162	-47 345
-2 417 *	Eará ruhtadanvuolttut	-1 850	-2 000	8,10	-2 000	-2 000
1 517 841	JAHKEGOKČU	742 490	696 469	-6,20	505 484	295 241
	Geahpádusat ja árvvuluoitimat					
-430 398 *	Plána mieldásaž geahpádusat	-490 000	-495 000	1,00	-495 000	-495 000
	Deivvolaš earit					
222 324 *	Deivvolaš vuolittut	0	0	0,00	0	0
-44 121 *	Deivvolaš golut	0	0	0,00	0	0
1 265 647	RUHTADOALLOBAJI BOAÐUS	252 490	201 469	-20,20	10 484	-199 759
1 265 647	RUHTADOALLOBAJI BADJEBÁZA(VUOLLEBÁZA)	252 490	201 469	-20,20	10 484	-199 759

Ruhtadoalolloahpaheapmi 2 014		Bušeahhta 2 015	Buš.árvalus 2 016	Nuppástu %	Epl 2017	Epl 2018
BOAÐUSREHKENASTIN						
GIELDDA DOAIMMAT						
0 **	Doaibmama ruhtajohtin Jahkegokču	-742 490	-696 469	-6,20	-505 484	-295 241
0 *	Investeremiid ruhtajohtin Investerenmanut	1 863 180	1 398 415	-24,90	141 000	125 000
0 *	Ruht.oss. Investerenmanuide	-405 695	-265 000	-34,70	0	-12 500
0 ***	Doaibmama ja invest. Ruhtajohtin	714 995	436 946	-38,90	-364 484	-182 741
Ruhtadeami ruhtajohtin Loatnaaddima nuppástusat						
0 *	Loatnavuodú nuppástusat Guhkeságge loanaid lasáhus	-1 000 000	-1 000 000	0,00	0	0
0 *	Guhkeságge loanaid geahpádus	596 080	493 107	-17,30	580 134	580 134
Eará máksinnávcca (likvidehta)nuppástusat						
0 ***	Ruhtadeami ruhtajohtin	-403 920	-506 893	25,50	580 134	580 134
0 *****	RUHTAVÁRIID NUPPÁSTUS	311 075	-69 947	-122,50	215 650	397 393

VUOÐÐODORVOLÁVDEGODDI

SOSIÁLA- JA DEARVVASVUOÐADOAIMMA BUŠEAHTTAÁRVALUS JAHKÁI 2016 JA MIHTTOMEARIT DOAIMMAID MEARI JA KVALITEHTA HÁRRÁI SIHKE SISKKÁLDAS BEARRÁIGEAHČCU JA RISKKAID HÁLDDAŠEAPMI

Ohcejoga gieldda sosiála- ja dearvvasvuodadoaimma bušeahutta-árvalus lea ráhkaduvvon jahkái 2016 nu realistalaččat go vejolaš atnimiin vuolgačuokkisin lagi 2015 bušehta ja čakčamánu loahpa bušehta ollašuvvama sihke váldimiin vuhtii bálvalusdárbbu nuppástusaid.

Gieldda njunušjoavku lea válmmaštallan bušeahttaráma jahkái 2016 ja vuolgačuokkisin lea leamaš, ahte goasttadusat eai badjánivčče lagi 2015 bušehta dásis eanet go almmolaš bálká- ja gasttadusdási lassáneami veardde. Jagi 2016 goasttadusdási badjáneapmi lea rehkenastojuvvon bušeahttáárvallussii gieldda bákkáide 0,5 %.

Sosiála- ja dearvvasvuodadoaimma j. 2016 bušeahttáárvallusa doaibma- ja ekonomiaplána:

Vuoððobálvalusat vástidit gielddaide gulli sosiála- ja dearvvasvuoda-fuolahusa láhkaásahaemis oaivvilduvvon bálvalusaid ordnemis. Vuoððobálvalusaid bargun lea ovddidit gieldda ássiid buorredili, sosiála fierpmádagaid buorideami sihke doarjut eallima hálldašeami eallima sierra muttuin. Vuoððobálvalusaid doaibmama čujuheapmái váikkuhit bálvalusaid jearru, doaibmanbiras, doaibmama stívrejeaddji láhkaásahus ja riikkaviidosaš linjemati. Vuoððobálvalusaid doaimmaide guoski nuppástusat dollet sistis ng. ráhkaduslaš nuppástusaid.

Ulbumilat

Vuoððobálvalusat vástidit gielddaide gullevaš sosiála- ja dearvvasvuodafuolahusa láhkaásahaemis meroštallon bálvalusaid ordnemis. Vuoððobálvalusaid bargun lea ovddidit gieldda olbmuid buresveadjima, sosiálalaš fierpmádagaid ovdáneami sihke doarjut eallima hálldašeami eallima sierra muttuin. Vuoððobálvalusaid doaimma jodiheapmái váikkuhit bálvalusaid jearru, doaibmabiras, doaimma stívrejeaddji láhkaásahaepmi ja riikkaviidosaš linjemati. Vuoððobálvalusaid doibmii guoski nuppástusat sistisdollet ng. ráhkadussii guoski nuppástusaid.

Guovddáš ovddidansuorggit

Sosiála- ja dearvvasvuodadoaimma integreren oktan doaibmi ollisvuohtan ja bálvalusráhkadusa oðasmahttin erenomážit boarráiidbarggus joatkašuvvá. Ruoktobálvalusa ja ruoktobuohccedivšsu ovttastahttin oktilaš doaibman lagi 2016 giðdat.

Sápmelaš bálvalusat fálojuvvoyit ovttas Sámedikkiin, servviiguin ja organisašuvnnaiguin, eará gielddaiguin sihke Norgga bálvalusbuvttadeaddjiiguin.

400 HÁLDDAHUS

Dikšunbargohoavdda bálká lea várrejuvvon lagi 2016 bušehttii nu, ahte 50 % lea várrejuvvon háldahussii dikšunbargohoavdda goasttadusbáikái ja 50 % seangaossodaga doibmii. Bušeahttajagi áigge háldahussii várrejuvvon golut juhkkojuvvojtu duodalaš geavaheami mielde doaibmaovttadagaide.

Lappi Sode čielggadanbargu boahtá geavahit virgeolbmuid bargoáiggi čielggadanbargui.

Gievkkana

Biebmobálvalus badjindoallá buresveadjima ja dearvvasvuoda áššeħasaid eallingierdu sierra muttuin.

Gievkkanbálvalusaide lea lasihuvvon mearreruhta bargái, gii válđojuvvo oahppasoahpamušain, dalle sadjásaččaid geavaheami jahkeluomuid ja buohcanluomuid áigge sáhttá geahpedit.

Kvalitehtii guoski ulbmilat

1. Borramušlisttus válđojit vuhtii temábeaivvit ja báikkálašvuhta

Skuvla- ja beaiveruoktoboradeami kvalitehta mihtideami árvvoštallama várás leat kvalitehtamearit ja biebmoávnnaasdollu guoski ávžžuhusat, mat árvvoštallojít jahkásacčat. Rabasbálvalusa bealde min stivrejít buohcceviessobipmui guoski ávžžuhusat ja hygieniagáibádusat.

Gievkkana buvttadanmearit ja hattit 2012-2016				
Jahki	Skuvla, beaiveruoktu	Rabas- bálvalus	Oktiibuot	haddi
2012	20567	37908	58475	3,98
2013	22538	42411	64949	3,73
2014	22901	41447	64348	3,80
2015	23185	46020	69205	3,79
2016 árvvošt.	21896	41700	63596	4,22

410 SOSIÁLADOAIBMA

Sosiáladoibmii gullet mánáidsuodjalus, sosiálabargu ja mánáidbearráigeahčči barggut.

Dás ovddos válđojurdda lea, ahte mánnábearraša bálvalusdárbbu árvvoštallan dakhkojuvvo álo sosiálafuolahuslága mielde, ja jo álgoárvvoštallamis nammaduvvo áššeħassii iežasbargi. Ja dušše jos omd. máná dilli góibida namalassii mánáidsuodjalanolágas oaivvilduvvon doarjjadoaimmaid, maid sáhttá oažžut mánáid-suodjalusas, sirdašuvvá su áššeħasvuhta mánáidsuodjalussii. Dát sosiálafuolahuslága čuokkis boahtá fápmui 1.1.2016 rájes. Bearrašiid ja mánáidn doarjjabálvalusaid galgá lágidit dás ovddos nappo sosiálafuolahuslága mielde, maiddá dalle go mánná lea ng. sierra doarjaga dárbašeaddji, muhto ii velá mánáidsuodjalanolágas oaivvilduvvon doarjaga dárbbus.

Jagi 2016 álggus Áhččivuođaláhka muhttašuvvá dan láhkai, ahte boahttevaš áhččái fállojuvvo vejolašvuhta dovddastit máná áhččivuohta rāvvehagas ovdal máná riegádeami ng. čielga dáhpáhusain. Dovddasteapmi addojuvvo persovnnalaččat ja nu ahte boahttevaš máná eatni lea báikki alde dan gieldda rāvvehagas, gos rāvvehathálvalusat leat addojuvvon. Dovddastanáššegirji, man máná eadni lea dohkkehān, doaimmahuvvo mánáidgohccái. Maiddái soahpamuša boahttevaš máná oktasašfuolaheamis sáhttá dahkat rāvvehagas, áhččivuođa dovddasteami oktavuođas.

Kvalitehtii guoski ovddidanulbmilat:

Mánáidsuodjalusa áššeħasproseassat ovddiduvvojít. Máná oaidnu válđojuvvo vuhtii buot sosiálabarggus.

Nannejuvvo sosiálabarggu oassi skuvlla, råvvehaga sihke mánáid ja nuoraid psykiatриai gullevaš bargoproseassain.

Sosiálabarggu doarjja- ja bálvalushápmin lea válđojuvvon atrui gaskkustankontubálvalus, mas áššeħasa ruhtajohtu addojuvvo sosiáladoaimma bargái dikšunlákai. Gaskkustankontubálvalusain eastaduvvo vealgáduvvan ja veahkehuvvo áššeħasa juohkit boađuidis nu ahte dat reahkkájít oppa mánotbaji dárbbuide.

Dovddaldatlogut	2012 T	2013 T	2014 T	2015 A	2016 A
Mánát ja nuorat mánáidsuodjalusa áššeħassan	21	22	15	15	15
Áhcčivuođačielggadusat	2	2	1	5	5
Soahpamušat mánáid fuolaheamis ja deaivvadanvuogatvuodas	5	9	1	4	4
Ealihansoahpamušat	4	7	0	3	3

420 RABASBÁLVALUSAT

Rabasbálvalussii gullet ruoktobálvalus, doarjabálvalusat, beavttálmahtton bálvalusássan, oapmahašdikšundoarjja, ahkeolbmuid bearashašdikšu, bázahallanolbmuid rabas- ja lágádusbálvalusat, ássanbálvalusat, lápmáisiidfuolahus, áigáiboahtindoarjja ja veajuiduhhti bargodoibma.

Ruoktobálvalussii lea várrejuvvon okta odđa lagasdikšu bargogaska-vuohta, vai sáhhttá ordnet mánnabearrašiid bálvalusdárbbu sihke seamma bargi addá maiddái bálvalusaid ruoktodivšsus ruovttus orru boarrásiidda ja lámisolbmuide.

Lámisolbmuid ássanbálvalusat Aspa-ruovttus soahpamuša ferte dárkkistit, ahte dat lea dálá geavadaga mielde.

Sosiálafuolahusa rabasbálvalusat ruoktobálvalusa buohta evttohuvvo ovttastahttit ruoktobuohccidikšumiin oktilaš doaibman ruoktodivšsu bálvalussan.

Eallilan olbmuid eahccin- ja fuoladoallanbálvalusaid deaddo-čuokkisin lea ruovttus orruma doarju ruoktodišunbálvalusaid, oapmahašdikšuma, ássanbálvalusaid ja ruoktot buktin doarjabálvalusaid ordnen ja buorideapmi. Boarrásiid ja lámisolbmuid beaivedoaibmama joatkit oktasašbarggus ASPAin. Boarásmuvvi olbmuid birrajándora ássanbálvalusaid dárbu ja gaskaboddosašdivšsu dárbu lassánit. Jagi 2016 lea várrejuvvon mearreruhta oastima vuloš ássanbálvalusaide ovta birrajándora ássanbálvalussii, dalle dakkár dilis, goas gielddas ii leat iežas bálvalusbuvttadeamis ássanbálvalus, sáhhttá oastit bálvalusa. Dáinna dorvvastuvvo maiddá gaskaboddosaš dikšun ruovttus orru boarrásiidda iežas bálvalusain Dorvvus sihke oapmahašdikšuid frijabeivviid ordnemis.

Bargomárkandoarjaga ruhtadeami láhkaásahusa nuppástus lasiha bargoaddinbálvalusaid dárbbu. Gielda ruhtada 50 % badjel 300 beaivvi ja 70 % badjel 1000 beaivvi bargomárkandoarjaga ožžon bargomárkandoarjagis. Mánggabéallásaš bargoaddindoibmabijut ja veajuiduhhti bargodoibman geahpedit maiddá ng. "sáhkkomávssu" Áel:ii, mii lea badjáneamen guhkesággebargguhemiid meari mielde.

Kvalitehtii guoski ulbmilat:

Rabasbálvalusa kvalitehtii guoski ulbmiliid vuodđun lea plána vuorasmuvvan álbmoga doarjumii Ohcejoga gielddas ja dasa guoski doaibmabidjoprográmma ulbmilat ja doaibmabijut. Kvalitehtii guoski ulbmilat gárvvistuvvojit jagis 2016.

Ulbmilat jahkái 2016 leat ruovttus dahje ruovttulágan birrasis ássama doarjun. Bálvalusdárbbuid árvvoštallama ja ovddalgihtii eastadeaddji sihke veajuiduhti bálvalusaid ovddideapmi sihke bálvalusaid reahkkán ja kvalitehta ja ahkeolbmuid váikkuhanvejolašvuodđaid buorideapmi. Oktasašbargu gieldda sierra doaibmasurggiiguin, goalmmát sektoriin sihke ovttaveardásaš dieđuoazažuma vejolažjan dahkan.

Ruoktobálvalusa ja ruoktobuohccedivšu ovttastahttin oktan funktionála ruoktodivšu ovttadahkan sosiála- ja dearvvasvuodđafuolahusas.

Guovlluid mielde plánejuvvon ruoktodivšu miediheami vuodustusat heivehuvvojtit Ohcejoga gildii.

Senioraravvehatdoaibma ovddiduvvo

Boarrásiidrádi doaibma ovddiduvvo aktiivvalažjan ja doaibma deattuhuvvo ovddalgihtii eastadeaddji ja veajuiduhti boarrásiidbargui. Gieldda hálldahuslaš doaibmasurggiid oasálašvuhta geahččaluvvo lasihit boarrásiidrádi doibmii nugo čuvgehus- ja lihkadandoaimma sihke teknihkalaš doaimma.

Bargiid sámegiela máhttua geahččaluvvo lasihit fállamiin bargiide vejolašvuoda oassálastit sámegiela giellagurssaide.

Bálvalusaid reahkkámis ja kvalitehtas čoggojuvvo máhcahat bálvalusaid geavaheaddjiin. Bargoveagas čoggojuvvo jahkásacčat ITE árvvoštallan.

Dikšo- ja bálvalusoplánat dárkkistuvvojtit jahkásacčat.

Veajuiduhti bargodoibma lágiduvvo plánaid mielde ja oktasašbargu bargo- ja ealáhusdoaimmagain joatkašuvvá ain.

Ruoktobálvalusa dovddaldatlogut:

	2012 T	2013 T	2014 T	2015 A	2015 A
Ruoktobálvalusa oažju dállodoalut, main	88	90	87	90	93
boarrásat (badjel 60j.)	71	71	71	75	77
mánnabearrašat	2	3	4	4	5
eará	15	16	12	11	11
Ruoktobálvalus-fitnamat	4838	5231	6026	6800	6850

Dállodoalut mat ožzot áigáiboahindoarjaga

Kvalitehtii guoski ovddidanulbmilat

Gildii leat dakkon áigáiboahindoarjaga heivehanrávvagat. Heivehanrávvagiin figgojuvvo dasa ahte buot áššeħasaiguin meannuduvvo ovttaláhkai. Heivehanráva doaibmá maid informašuvdnan áššeħasaide.

Áigáiboahtin-doarjja	2012 T	2013 T	2014 T	2015 A	2016 A
Dállodoalut áššeħassan	59	58	49	53	50

430 BEAIVEDIKŠU

Árrabajásgeassima buot bálvalusat sirdásit 1.1.2016 rájes čuvgehusdoaimma vuollái, mas lea maid ulbmilin fállat Ohcejoga gieldda mánnabearrašiidda beaivedivššu gielddas ovdanboahtti dárbbu mielde máná eatnigielain davvisáme- dahje suomagielagin.

440 DEARVVASVUOÐADIKŠU

Dearvvavsuodadikšun joatkašuvvá ovddeš láhkai.

Jagi 2016 álggu rájes áhčivuoðaláhka rievdá nu, ahte boahttevaš áhčcái fáollojuvvo vejolašvuohta dovddastit máná áhčivuoða rávvehagas ovdal máná riegádeami ng. čielga dáhpáhusain. Dovddasteapmi addojuvvo persovnnaččat ja boahttevaš máná eatni mieldeorodettiin dan gieldda rávvegahas, mas rávvehatbálvalusat leat addojuvvon. Máná eatni dohkehan dovddastanášsegirji doaimmahuvvo mánáidbearráigeahčái, guhte doaimmaha ášsegirjiid maistráhtii nannenláhkai. Maiddái soahpamuša boahttevaš máná oktasašfuolahusas sáhttá dahkat rávvehagas, áhčivuoða dovddasteami oktavuoðas ja soahpamuša nanne mánáidbearráigeahčči.

Bargodearvvas-vuoðafuolahusa bálvalusat leat jagi 2015 rájes dikšojuvvon oastobálvalussan (mearreágásaš soahpamuš), man lea dárkuhus joatkit maiddá jagi 2016.

Kvalitehtii guoski ulbmilat:

Kvalitehta dáfus buriid bálvalusaid bajásdoallan ja buvttadeapmi dearvvavsuodafuolahuslága ja ásahusa mielde ee:

- etniid- ja mánáidrávvehagaid viiddis ja mearreágásaš dearvvavsuodadárkkistusat
- skuvladearvvasvuoðafuolahusa geatnegasvuodat devdojuvvojít
- ahkeolbmuid rávvenbálvalusaid álggaheapmi/ seniorarávvehatbálvalusat
- bargguhemiid dearvvavsuodadárkkistusat
- rávesolbmuid dearvvavsuöða ovddideapmi, ee. bargodearvvasvuoðafuolahusa ja oahppidearvvasvuoðafuolahusa olggobeallái báhcán olbmuid bálvalusbiirii oažžun, guhkesággebuozalmasaid ovddalgihtii eastadeapmi
- Bálvalusaid fállan gieldda olbmuide sámegillii

Aššeħasat	2012 T	2013 T	2014 T	2015 A	2016 A
Riegádan mánát	7	10	4	10	10
Etniidrávvehaga áššeħasat	24	14	18	10	10
Mánáidrávvehat 0-6 j.	96	70	86	80	75
Skuvlalaččat, logahatoahppit	120	132	115	120	150
Ruoktobuohccedikšu 1.1.2015 rájes vuoddearvvasvuoðafuolahusas	43	46	39	--	--
Bargodearvvasvuoðafuolahus j. 2015 oastobálvalussan					
- Bargoeaddiáššeħasat	40 s. 240	34 s. 200	25 ---	--	--
Eastadanrávvehat	13	10	7	15	20
Fitnamat dearvvas- vuodadikšára luhtte	2243	2629	2750	2500	2800

450 LÁGÁDUSDIKŠU/SEANGAOSSODAT

Seanngaossodaga doaibman joatkašuvvá ain 11 báikásazžan, main guokte saji leat várrejuvvon ng. akuhtadikšumii ja ovccí saji buohcciide, geat leat guhkesáiggedivšus. Seanngaossodahkii leat várrejuvvon ovta badjelmearálaš buohccidikšui bálkáruđat sullii 2 mb, vai odđa dikšunbargohoavda oažžu iežas bargogova áiggi dássái.

Kvalitehtii guoski ovddidanulbmil

Bálvalusdárbi vástiduvvo nu bures go vejolaš daid resurssaiguin, mat leat geavaheamis. Oastobálvalussan buvtaduvvon bálvalusa minimeren daid osiin go divšsu lea vejolaš ordnet Ohcejoga seanngaossodagas. Juohke bargovuorus doaibmá okta buohccedivššár.

Lágadusdivšsu dovddaldatlogut	2012 T	2013 T	2014 T	2015 A	2016 A
Dikšobeaivvit	4747	5004	4544	4500***	4300
Noađuheapmi %	92,9	97,9	101,7	112	
Dikšoágod, main	126	110	86	89	
Oanehisáigge	105	87	69	78	
Guhkesáigge	21*	23*	17*	11	8
Gaskamearálaš Dikšunáigi jándora	59,0	37,7	52,8	51,4	
Fáktenáigge poliklin.galledeaddjit telefonoktavuođat ruoktofitnamat	170 27 730**	220 622**	351 1212**		

* prográmma rehkenastá buot gv.jagi áigge guhkesáiggebuohccin girjejuvvon olbmuid

** fitnamat rabasbálvalusguovddážis, Seitakartanos ja Aspa-dálus

***árvvoštallan rehkenaston 1.6. - 30.9.2014 statistihka mielde

460 VUOĐĐODEARVVASVUOĐAFUOLAHUS

Vuođđodearvvasvuoda-fuolahusas deattuhuvvo rabastfuolahusa doaibmivuhta iežas doavtterbálvalusaid doarváivuohdan. Jagi álggus lea várrejuvvon bušehtii mearreruhta guovtti ollesáigasaš doaktárii. Anára gielddain lea soahpamuš miessemánu lohppii dan láhkai, ahte oastit vahkkosaččat ovta beaivve seniordoaktára bálvalusaid ovddeš soahpamuša mielde nu guhkká, go bálvalussii lea dárbi dahje dassážii go vástideaddji doavttir máhccá virgásis.

Rabasdearvvasvuoda-fuolahusa dearvvasvuodaguovddášveahki doaibma (50%) nuppástuhttojuvvo ollesáigasažžan. Dálá kanslista sirdojuvvo dearvvasvuodaguovddášveahki doibmii (ásshí válmastallojuvvo boahtte čoahkkimii), ja ná dáhkiduvvo, ahte vuostáváldimis lea álo ámmátolmmoš váldimin vuostá buohcciid sihke vástideamen telefovdi. Kanslistta báiki devdojuvvo mearreágasaččat ADG-kanslisttain, gean bálkágoasttadusain 50 % várrejuvvo Kanta-prošektii.

Lágadusveahki bargoáigi bajiduvvo 80 %.s 100 %:ii, bálkágoluin máksojuvvo 80 % rabasbuohccedikšumis, 10 % ruoktobálvalusas ja 10 % beavttálmahtton bálvalusássamis.

Vuosttasdičobálvalusa doaibman sirdašuvvá 1.1.2016 rájes Sámi buohccidikšunbiire doaibman. Gielddaid maksoossodat mearrašuvvá dan láhkai, ahte buohccidikšunbiire lahttogiellaide biddjon vuosttasdičunovttadagaid buvtadangoluin 40 % juhkkojuvvo dan miel, mii lea gieldda olmmošlohu buohccidikšunbiire olmmošlogu

ektui ja 60 % juhkojuvvo gildii bidjon vuosttasdikvšu brutto-buvttadangoasttádusaide; oppa buohccidikšunbiire vuosttasdivšsu bruttobuvttadangoasttádusaid ektui. Juos lahttogildii šaddi buvttadangoasttádusat mannet badjel 135€/ássi, de juhkojuvvo badjel manni oassi eará lahttogieldaid gaskka ássiidlogu vuodul.

Ohcejoga máksinoassi vuosttasdikšunbálvalusain jahkái 2016 bušeahthaárvalusa rehkenastimis leat čuovvovačča:

- Buvttadangoasttádusat 170 100 € (goasttádusčuhppan 135 € bodii atnui nuppiin sániin: olmmošlohu 1 260 x 135,00 €)
 - Álbmotvuđđosaš goasttádusat 22 834 € (oktasaš goasttádusat ássiidlohu 1 260 x 18,12 €/ ássi)
- Oktiibuot 192 934 €

Kvalitehtii guoski ulbmil:

Álbmotbuozalmasat geahpeduvvojit dearvvavsuoda ovddideaddji bargguin. Bissovaš bargoveaga oažjun vuodđodearvvavsuodafulahussii lea vuostasadadjášaš ulbmil jagi 2016 áigie.

Dearvvavsuodaguovddáža dovddaldatlogut	2012 T	2013 T	2014 T	2015 A	2016 A
Fitnamat doaktáris oktiibuot	2618	1897*	1861	2900	2900
Fysioterapiafitnamat	615	579	566	640	640
Fitnamat laboratorias	1311	3183	3081	1400	1400
Fitnamat psyk.buohccedikšáris	743	909	1225	800	850
Fitnamat eará dikšáriin	4079	5096*	4804*	4150	4300
Ruoktobuohccedikšu	--	--	--	65	65

Eará sajisoston bálvalusat	2012 T	2013 T	2014 T	2015 A	2016 A
Avvila dearvvavsuodaguovddáš					
Seangaossodagasoston beaivvit	96	214	166	100	100
Doavttervuostáváldimat okt.	191	200	229	180	180
Telefonkonsulterematoft.	114	122	121	110	110
Laboratoriadutkamušat	39	--	74	20	20
Röntgendutkamušat	317	--	196	350	350
Hállanterapiafitnamat	64	64	55	65	65

470 SPESİÁLBUOHCCEDIKŠU

Mearreruhta lea várrejuvvon bušehtii j. 2015 dásí mielde.

Lappi guovddášbuohcceviessu	2012 T	2013 T	2014 T	2015 A	2016 A
Dikšobeaivvit oktiibuot	834	812	726	--	--
Rabasdikšofitnamat oktiibuot	1474	1435	1511	--	--
Muurola buohcceviessu					
Dikšobeaivvit oktiibuot	273	256	215	-	-

Rabasdíkšunfitnamat	52	40	41	-	-
Lapin sairaanhoitopiirin ky/ Oastobálvalusat 1.1.2015 rájes					
Dikšobeavvit oktiibuot	(1107)	(1068)	(1250)	1200	1200
Rabasdíkšunfitnamat oktiibuot	(1526)	(1475)	(1550)	1500	1500
Jugešvuodafuolahus/ dikšobeavvit					
Lappi judgešvuodaklinihkka	68	40	6	40	40
Eará bálvalusbuvtadeaddjit maiddái iežas doaibma	0	11	23	10	10

480 BÁTNEFUOLAHUS

Bátnefuolahusas lea guokte bátnedoaktára: 30% vástideaddji bátnedoavttir ja 70% bátnedoavttir.

Bátnefuolahusa doaibmajurddan lea buvttadit lágas gáibiduvvon almmolaš dearvasvuodafuolahusa bálvalusaid njálmmi dearvasvuodafuolahusa buohta. Bátnefuolahusas deattuhat ovddalgihtii eastadeami ja dasa vuodđuduvvamiin vuollái 18-jahkásacčaid dikšuma. Resurssaid mielde bídjat fámuid sámegielat bálvalusaide. Dikšundáhkidanlágas biddjon geatnegasvuodaid dikšuma várás gártat muhtun veardde dorvvastit oastobálvalusaide.

Kvalitehtii guoski ulbmilat

Bátnefuolahusa ovddideapmi beaktilis ja seastevaš ovttadahkan.
Oktasašbargu ránnjáigieldaiguin ovddiduvvo.

	2012 T	2013 T	2014 T	2015 A	2016 A
Bátnedikšun-fitnamat	1239	1290	1155	1280	1310
- bátnedoavttir	1191	1184	1133	1230	1260
- bátnedivšár je.	48	106	22	50	50

490 BIRASDEARVVASVUODAFUOLAHUS

Birasdearvasvuodafuolahusa bálvalusat lea ostojuvvon Anáris 1.1.2008 rájes.

	2012 T	2013 T	2014 T	2015 A	2016 A
Šibitdoaktára fitnamat ávkeealliid luhtte	55	--	82	55	55
Smávvaealliid fitnamat vuostáváldimis	266	--	226	270	270
Eallisuođjalandárrkkisteamit	1	--	4	2	2

SOSIÁLA- JA DEARVVASVUOÐADOAIMMA PROŠEAVTTAT JA EARÁ SIERRARUHTADEMIIN BUVTTADUVVON DOAIBMA

Sosiála- ja dearvvasvuodadoaimma projeavttain leat ovddeš láhkai sámedikki mieðihan stáhtadoarjagiin oassái ruhtaduvvon bálvalusat válddekeahttá lohkui giellabeassedoaibmama, mii sirdása 1.1.2016 rájes čuvgehusdoaimma vuollái.

6410 Bearašbargu sámegielat

Joatkit sámegielat bearašbarggu bálvalusa.

6418 Giellabeassi sámeigiella Ohcejohka

Sirdása čuvgehusdoaimma vuollái 1.1.2016.

6419 Giellabeassi sámeigiella Gáregasnjárga

Sirdása čuvgehusdoaimma vuollái 1.1.2016.

6425 Sámegielat dearvvasvuodadivšár

Joatkit sámegielat dearvvasvuodadikšára bálvalusa.

6431 Veahkke-Ásllat Ohcejohka

Joatkit gielda ruoktobálvalussan sámegielat Veahkke-Ásllat doaibmama Ohcejoga ja Njuorggam guovllus.

6432 Divššodanbargi

Joatkit gielda ruoktobálvalussan mieðihuvvon sámegielat divššodanbargi bálvalusa.

6434 Doaimmajodíheaddji

Joatkit gielda doarjabálvalussan sámegielat doaimmajodíheami. Doaimmajodíheaddji joðiha ahkeolbmuid beaivedoaimma guktii vahkus rabasbálvalusguovddážis ja Njuorggámis oktii mánnotbajis ja Nabotreffiid Gáregasnjárggas. Lassin plánain lea beaivedoaimma ordnen Gáregasnjárgga ahkeolbmuide.

6435 Veahkke-Ásllat Gáregasnjárga

Joatkit gielda ruoktobálvalussan mieðihuvvon sámegielat Veahkke-Ásllat doaibmama Gáregasnjárgga guovllus.

6438 Mánáid kaste – fidnu

Ohcejoga gieda oassálastá Davvi-Suoma Mánáid Kaste- fidnui ja guovlluguovdasaš oassefidnui 1.2.2014 - 28.2.2016.

6439 Seniorikaste –fidnu

Fidnu lea Davvi-Suoma Kasteguovllu boarrásiidbarggu ovddidanfidnu. Fidnui lea bálkáhuvvon ovddidanbargi sámespesiálvuoden oassái muitobuohcci bálvalusproseassa ovddideapmái viða mánnotbadjái áigodahkii 1.11.2015 - 31.3.2016. Bargi lea bálkáhuvvon Ohcejoga gildii, gieda máksá bálkká ja bearrá máksojuvvon bálkágoluid fidnus.

Vuoððodorvolávdegotti siskkáldas bearráigeahču ja riskkaid hálldašeapmi

Siskkáldas bearráigeahču ordhemis vástida gielddaráðdehus. Lassin buot dat doaibmaorgánat ja virgeolbmot, geaidda lea addojuvvon doaibmaváldi gieldda váriid geavaheamis ja geat doibmet virgeoapmahažžan, vástidit siskkáldas bearráigeahču ollašuhttimis.

Siskkáldas bearráigeahču čuozáhatsuorggit

1. *Njuolggadusaid, gohčumiid ja mearrádusaíd čuovvun*
Vuodðodorvolávdegoddi ja dan virgeolbmot čuvvot doaimma stivrejeaddji njuolggadusaid, gohčumiid ja mearrádusaíd láhkahierarkia mielde.
Dárbbu mielde konsulteret bearráigeahči virgeoapmahaččaid.
2. *Ulbumiid ollašuvvan, váriid geavaheami bearráigeahču, boaduslašvuða árvvoštallama gelbolašvuhta ja luohtehahttivuhta*
Bajilčállagis máinnašuvvon áššiid čuovvut doaibmačilgehudas ja ruhtadoalloaloahpahusas. Bušehta ollašuvvan giedħahallo buot vuodðodorvolávdegotti čoahkkimiin.
3. *Riskkaidhálldašeami ordnen*
Riskkaidhálldašeapmi ii leat mearrediðolaččat ordnejuvvon eaige doarvái buorit riskakártemat leat dahkkon. Vahátriskkaide leat ráhkkanan gieldda oppalaš dákidemiiguin. Vuodðodorvolávdegoddi mearrida jahkasaččat rehkegiid dohkkehanmeannudeami, mas sihkkarasto ahte ng. váralaš gollosat eai šatta.
Bálvalusbuvttadeami oasil normálaággi gaskkamuš doaimmaide gullevaš riska laktása bálvalusuogádaga unni vuhtii ja várrebargiid vailumii.
4. *Opmodaga skáhppoma, luohpadeami ja dikšuma bearráigeahču*
Sajiid, mat leat hálldahusgotti anus, dikšu sadjebálvalus.
Luovos opmodat lea merkejuvvon gálvologahallamii.
Virgeolbmuin lea skáhpponproseassaid guoski áššedovdiveahki ja skuvlema dárbu.
Skáhpponfápmudusat leat meroštallojuvvon.
5. *Soahpamušdoaibma*
Virgeolbmuin lea soahpamušdoaimma guoski áššedovdiveahki ja skuvlema dárbu.
6. *Árvvoštallan siskkáldas dárkkisteami ordnemis*
Gielddas leat oppa gieldda guoski siskkáldas dárkkisteami plána sihke systemáhtalaš dárkkisteami ja árvvoštallama vuogit, maid oassin vuodðodorvolávdegotti hálldahussuorgi lea.

ÁRRABAJÁSGEASSIMA LÁHKÁI JA MEARRÁI GUOSKI ULBMILAT J. 2016

Ulbumilat lági hárrái

Ulbumilin lea fállat Ohcejoga gieldda mánnabearrašiidda árrabajásgeassima gielddas ovdanboahhti dárbbu mielde máná eatnigillii davvisáme- dahje suomagielat dikšun. Árrabajásgeassim fállojuvvo subjektiiva dikšunvuogatvuoda biirii gullevaš mánáide váhnenruhtaáiggi nohkama marnjá dan mánottbaji álggu rádjai goas mánna oahppageatnegasvuoda vuložin álggaha vuodđoskuvlla.

Lági hárrái lea ulbumilin ain oažžut virggiide ja doaimmaide fásta skuvlejuvvon bargiid.

Ulbumilat meari hárrái

Dikšunbeaivvit T-ollašuvvan/A-árvvu miel	2012 T	2013 T	2014 T	2015 A	2016 A
Ohcejohka/Duottaraski	2943	2707	3126	3000	2900
Ohcejohka/suomag.	2369	2140	2066	1700	1550
Gáregasnjárga/ Gollerassi	2577	2049	1744	1650	1550
Njuorggán	1637	1056	990	1300	1450
ostojuvvon beaivedikšun sámegielat	54	167	75	-	-
Eha-dikšu	0	19	129	300	90
oktiibuot	9580	8138	8130	7950	7540

EARÁ SIERRA RUHTADEMIIN BUVTTADUVVON DOAIBMAN

Giellabeassedoaibmama lea vejolaš lágidit sámedikki juohkin stáhtadoarjaga veagas.

6418 Giellabeassi sámegielat Ohcejohka
Joatkit sámegielat giellabeassedoaibmama

6419 Giellabeassi sámegielat Gáregasnjárga
Joatkit sámegielat giellabeassedoaibmama.

ČUVGEHUSLÁVDEGOTTI JAGI 2016 BUŠEAHTA VUODUSTUSOASSI

Oppalaččat

Čuvgehuslávdegotti doaibmajurddan lea fállat gieldda ássiide oahpahusbálvalusaid uhcimustáge nu mo lágas gáibiduvvo ja astoággebálvalusaid bargi- ja ruđalašresurssaid mielde sihke sámegillii ja suomagillii. Gielddas fálloujuvvo vuodđooahpahus golmma skuvillas, sihke logahatoahpahus gieldda iežas logahagas. Dan lassin fállat girjerádjo- ja kulturbálvalusaid, lihkadan- ja nuoraiddoaibmama sihke rávesolbmuidskuvlla oahpahusa.

Gieldda siskkáldas gohcima lágideamis vástida gielddaráđđehus. Čuvgehusdoaimmas čuvgehuslávdegotti lassin čuvgehusdoaimma ovdaolbmot nuppiin sániin dat virgehálddašeaddjít, geaidda lea addojuvvon doaibmaváldi gieldda ruđaid geavaheamis ja geat doibmejit virgeoapmahažan, vástidit siskkáldas gohcima ollašuhttimis. Siskkáldas gohcima vuloš suorggit leat 1) njuolggadusaid, mearridemiid ja mearrádusaid doahttaleapmi; 2) ulbmiid ollašuhttin, ruđaid geavaheami gohcin, bohtosiid árvvoštallama gelbbolašvuohta ja luohtehahttivuohta; 3) riskkaidhálddašeami ordnen; 4) opmodaga skáhppoma, luohpadeami ja dikšuma gohcin; 5) soahpamušdoaibman ja 6) árvvoštallan siskkáldas dárkkisteami lágideamis.

Čuvgehuslávdegoddi ja čuvgehusdoaimmahat (2000-2010)

Čuvgehuslávdegoddi čoahkkana 5-6 geardde jagis. Lávdegottis leat oktiibuot 7 aitosáš lahtu ja sis guðesge várrelahttu. Dasa lassin gielddaráđđehus namaha ovddasteaddjis lávdegoddái.

Čuvgehuslávdegotti ja giellajuhkosiid barggut meroštallojít čuvgehuslávdegotti jođihannjuolggadusas.

Čuvgehusdoaimmahagas barget 0,5 čuvgehusdoaimmahoavda ja 0,7 t doaimmahatbargi.

Vuodđoskuvllat (2100-2120)

Ovda-, vuodđo- ja logahatoahpahusain dáhkiduvvojít buohkaide ovttaveardásaš vejolašvuodat buori ja alladássásaš oahpahussii. Skuvlafierpmádat seailluhuvvo dálá hámis.

Oahppimeriid ovdáneapmi:

Skuvla	2015-16	2016-17
Ohcejohnjálmmi skuvla	72	72
Gáregasnjárgga skuvla	52	53
Njuorggáma skuvla	13	12
Ovda- ja vuodđoahp. ob.	137	138

Goasttádusat guðge oahppi guovdu guðge skuvllas

	Rd-loahpahus 2013	RdL 2014	BUŠ 2015	BUŠ 2016
Ohcejohnjálbmí	brutto netto	17 501 11 262	16 259 11 407	16 999 11 911
Gáregasnjárga	brutto netto	20 042 12 200	19 056 10 456	18 691 10 613
Njuorggán	brutto netto	22 742 19 214	23 927 20 534	21 213 18 013

Ohcejoga giellda ruovttugieldabuhtadusa vuodđooassi lei 6226,21 € oahppi guovdu.

Sámegielat ja sámegiela oahpahusa bálkágoasttádusaide oahpahusa lágideaddji oažžu 100 % stáhtadoarjaga šaddan goluid mielde. Ovttadathaddin lea gaskamearálaš diibmohaddi. Jagi 2014 loahpalaš stáhtaveahkki lei 809 776 €. Jahkái 2015 lea árvvoštallon oažžut stáhtaveahki 805 000 €. Jahkái 2016 árvvoštallon submi lea 852 000 €.

Skuvllaid diibmorámain muddejuvvojit nu ovda -, vuodđo- ja logahatoahpahusa bálkágoasttádusat. Skuvllaid diibmorámat leat čuovvovaččat:

	lj	2014-15	2015-16	2016-2017
Ohcejohka	su	123/145	130	155
	sm	150/145,5	145	146
Gáregasnjárga	su	68/66,5	79	75
	sm	160/175	196,5	175
Njuorggán	su	53/48	48	53
	sm	16/18	18	16

(su=suomagielat oahpahus, sm=sámegielat oahpahus)

Ohcejohnjálmmi ja Sirpmá skuvllaid guovttebeaivášaš oktasašoahpahus jahkeluohkáin 0-6 joatkašuvvá, juos oktasašbargu lea vejolaš. Dán oktasaš oahpahusa ulbmilat leat: ovttas ovddidit sámegiela, kultuvrra ja iešdovddu, addit oahppiide vejolašvuoda oahppat dovdat goappáge riikka ja daid váldogielaid, oahpahit oahppiid gudnejahttít lagasbirrasa goappáge bealde rájá, oažžut áigái ođđa sosiála oktavuođaid ja maiddái oktavuođa

iešguđege eamiálbmogiidda. Juohke lohkanjagi šiehttat, mat ávdnasat oahpahuvvojít oktasaččat. Oktasašoahpahusa dilli geahčaduvvo lohkanjagi 2015-2016 áigge.

Sámegielat oahpahusa jahkeluohkát 7-9 leat maiddái oktasašoahpahusas temábeivviid ja doaluid áigge.

Skuvllaaid lohkanjagi bargoplánat dollet sistis ee. skuvllaaid doaibma- ja ovddidanulbmiliid ja daid árvvoštallanplána, oahpahusa lágideami, ruovttu ja skuvlla gaskasaš ovtasbarggu hámiid, skuvlasáhtuid ordnemiid, riekkes- ja veaigedoaimmaid plána ja skuvlla temábeivviid ja dáhpáhusaid.

Jagi 2016 lea bargoveaga mearri árvvu mielde čuovvovaš:

1. Ohcejohnjálmmi skuvla: Vuodđooahpahusa ja logahaga rektor; 6 luohká-oahpaheaddji (2 su, 4 sm); 1,6 sierraoahpaheaddji (1 su ja 0,6 sm). Logahagain oktasaš oahpaheaddjit: 2 lektora (su); 1 váldodoaibmasaš diibmooahpaheaddji (sm) ja 1 logahagain oktasaš váldodoaibmasaš diibmooahpaheaddji (su); 2 siidodoaibmasaš diibmooahpaheaddji (su); 2 skuvlavázzinveahkeheaddji; 1 veaigebeaiveriekkesjodiheaddji, 0,2 borramušjuohkki.
2. Gáregasnjárgga skuvla: 6 luohkáoahpaheaddji (1 su, 5 sm), 1 sierraoahpaheaddji, 3 ávnناسوahpaheaddji (2 su, 1 sm), 2 váldodoaibmasaš diibmooahpaheaddji (sm) 3 skuvlavázzinveahkeheaddji (2 su, 2 sm, ovtta veahkeheaddjis maiddái veaigebeaivedoaibmama jođiheapmi), 0,7 vuosši.
3. Njuorggáma skuvla: 2 luohkáoahpaheaddji (1 su, 1 sm), váldodoaibmasaš diibmooahpaheaddji ja 0,5 vuosši ja 1 veaigebeaiveriekkesjodiheaddji.

Ohcejoga sámelogahat (2200)

Ohcejoga sámelogahat lea áidna nuppi dásí oahppalágádus gielddas. Logahaga ulbmilin lea dáhkidot báikegotti nuoraide vejolašvuoda vázzit ruovttus logahaga, mii addá vejolašvuodaid álggahit lohkamiid universitehtas, ámmátallaskuvllas ja logahaga oahppamearrái vuodđuduvvi ámmátskuvlemis. Logahat fállá maiddái guovllu rávesolbmuide vejolašvuoda čađahit logahatoahpuid. Logahaga ovddidanfidnu áigge riegádan sápmelašvuhtii ja davvi ollimii guoski kurssaid, oktavuođaid eará oahppolágádusaide ja doaibmiide, oahppiid lonohallama, iežas logahaga gáiddusoahpu fállama ja muđuide oahpu vuovdaleami geahčalit ain ovddidit ja doalahit.

Oahppimearri lea bisson diimmá dásis. Vássi lohkanjagi oahppavázzit ledje 12, ja mearri čalbmosit bissu seamman velá lohkanjagi 2016 – 2017. Lohkanjagi 2015 – 2016 váilu oppalohkái logahaga 2. jahkekursa, ja boahtte lohkanjagi fas ii leat ollege logahaga 3. jahkekursa. Lohkanjagi 2017 – 2018 oahppavázziidlohu orru vehážiid lassánišgoahtemin.

Logahaga goasttádusat oahppi guovdu:

	RDL 2013	RDL 2014	BUŠ 2015	BUŠ 2016
brutto	30 365	30 966	27 503	

netto	27 807	...	33 633

Oahpahusráððehusa meroštallan ovttadathaddi guðgege oahppi guovdu lei jagi 2014 27 773 euro. Jagi 2015 ovttadathaddi lea velá meroštalakeahtá, dasgo ovttadathatti bajidanohcamuš lea guððojuvvon 30.9.2014 oahpahusráððehussii.

Sámegielat ja sámegiela oahpahusa bálkágoasttádusaide oahpahusa lágideaddji oažžu 100 % stáhtaveahki šaddan goluid mielde. jahkái 2014 stáhtaveahkki lea ožžojuvvon 30 261 euro. Sámegielat oahpahusa bissu várra ovddeš mearis seamma go das oažžun láhkai buhtadus. Jahkái 2015 lea árvvoštallon oažžut stáhtaveahkki 34 700 €. Jahkái 2016 stáhtaveahkki árvvoštallojuvvo oažžut 35 000 €.

Logahaga diibmorápma

	Ij. 2014 – 2015	Ij. 2015 – 2016
suomagielat		
oahpahus	59	63
sámegielat		
oahpahus	12	12

Logahatresursa mearrašuvvái virgeeaktosoahpamuša, oahppimeari ja juohke lohkanjagi mearrideami vuloš juogu mielde (Gč. OVBES oassi B, Čuovus 2, Logahat, 7 §), 21,7v

Oahpahusas ollašuhttit friddja joavkosturrodagaid nu, ahte joavkkus lea goittotge uhcimustá 2-3 oahppi, kurssain lagašoahpahusa, máŋggahámat studerema ja iehčanas lohkamiid. Oahpahus geahččalit muđuige lágidit nu vuogálaččat, njuovžilit, ja ekonomalaččat go fal vejolaš.

Siskkáldas gohcin

Siskkáldas gohcima ordnemis vástida gielddaráððehus. Lassin vel buot dat doaibmaorgánat ja virgehálddašeaddjit, geaidda lea addojuvvon doaibmaváldi gieldda ruðaid geavaheamis ja geat doibmejit virgeoapmahažžan, vástidit siskkáldas gohcima ollašuhttimis.

Siskkáldas gohcima vuloš suorggit

1. *Njuolggadusaid ja mearrádusaid čuovvun*

Čuvgehuslávdegoddi ja dan virgeolbmot čuvvot doaibmama stivrejeaddji njuolggadusaid, mearridemiid ja mearrádusaid nu go láhkaásahushierarkijas oaivvilduvvo.

Dárbbu mielde ráððadallat gohcci virgeolbmuigui.

Čuvgehuslávdegoddi čuovvu doaibmamitalusastis vuigengáibádusaid ja váidagiid meari ja masa dat gusket.

2. *Ulbumiid ollašuvvan, ruðaid geavahusa gohcin, bohtosa árvvoštallama dohkálašvuhta ja luohtehahttivuohta*

Bajilčállagis mánnašuvvon ášshit čuvvojuvvojít doaibmačilgehusas ja ruhtadoallo-loahpahusas.

Bušehta ollašuvvan giedhallojuvvo čuvgehuslávdegotti buot čoahkkimiin.

3. Riskkaidhálddašeami ordnen

Riskkaid árvvoštallan dakhkojuvvo bargosajiin jahkásaččat, riskkaid hálddašeapmi ii leat plána vuodul ordnejuvvon. Vahátriskkaide leat ráhkkanan gieldda dábálaš dákadusaiguin.

Čuvgehuslávdegoddi mearrida jahkásaččat mo rehkegiid dohkkeheapmi dakhko guđege lagi bušehta ollašuhtima oktavuođas.

Bálvalusbuvttadeami buohta normálaáiggi guovddáš doaibmariska lea oktavuođas bálvalusvuogádaga unni vuhtii ja várreolbmuid váilumii.

4. Opmodaga skáhppoma, luohpadeami ja dikšuma gohcin

Lanjaid, mat leat hálddahusgotti geavahusas, hálddaša sadjebálvalus. Luovos opmodat lea merkejuvvon gálvologahallamii. Luovos opmodagas ja iežas hálddašeami vuollásaš lanjain västidit doaibmabáikkiid hoavddat.

5. Soahpamušdoaibman

Čuvgehuslávdegottis ja dan áššemeannudeaddjis lea stivrennjuolggadusa mielde vuogatvuhta mearridit soahpamušain. Dain, guhte barget virggiin, lea dárbu soahpamušdoaimmaid guoski áššedovdiveahkkái ja skuvlejupmái.

6. Árvvoštallan siskkáldas dárkkisteami ordnemis

Gielddas leat oppa gieldda guoski siskkáldas dárkkisteami plána ja systemáhtalaš dárkkisteami ja árvvoštallama vuogit, maid oassin livččii čuvgehuslávdegotti hálddahussuorgi.

Girjerádjodoaibma (2300-2310)

Almmolaš girjerádjosiid ja diehtobálvalusaid ulbmilin lea ovddidit álbmoga ovttaveardášaš vejolašvuodaid searvat čuvgehussii, girjjálašvuhtii ja dáidagii, jotkkolaš dieđu, dáiddu ja álbmotlaš čehppodaga ovddideapmái, riikkaidgaskasašvuhtii ja eallenagi oahppamii. Jagi 2016 gielddas ain doaibmá oaivegirjerádj ja girjebusse.

Girjerádjodoaimma ulbmilin lea maid ovddidit virtuála ja gulahalli fierbmebálvalusaid ja daid čuvgehussisdoalu. Geavahussii boahtá maid gulahalli Lappi fierpmádat girjerádj sihke Sámi eará girjerájuid diehtovuođut (omd. Lapponica-tietokanta)

Girjerádj lea árbevirolaččat sádden geavaheaddjiide máhcahanmuittuhusaid ja girjiiid boahtinammuhusaid boastta bokte. Jagi 2016 beassat álggahit nugo Lapin kirjasto earáge girjerádjosat e-poasta- ja teakstadiedáhusaide. Dát lea várra ollašuhttimis, dasgo lagi 2016 Lapin kirjastot (Sámi girjerájut) váldet atnui odđa girjerádjovuogádaga. E-poasta- ja teakstasáddagat jođálmahttet bálvalusa ja sestet poasta- ja doaimmahusgoluin.

Poastagolut leat leamaš jahkásaččat sullii 600-700€.

Jagi 2016 gielddas doaibmejedje ain vál dogirjerádju sihke däviriikalaš girjebusse. Ulbmilin lea bajidit girjerájus ja girjebusses fitnamiid mearri 16 700:s 18 000:ii, luoikkaheaddjiid mearri 683:s badjel 700 (s. 55 % gieldda ássiin) ja luoikkahemiid mearri 15,53:s 18/ ássi.

Kulturbargu (2350)

Kulturdoaimma bargun lea góáhttet báikkálaš kulturárbbi ja ovddidit dáidaga ja dainna barggildeami astoáiggis sihke lasihit dáiddalaš bálvalusaid fállama ja geavahusa.

Jagi 2016 mihttomearrin lea lágidit oktiibuot 5-6 konseartta, teáhterčálmasa, girječálliid fitnamiid, dáiddabáji, diktaeahkeda dahje eará dáhpáhusa. Dán lassin doarjut ruđalaččat sámiid álbmotbeaivvi ávvudoaluid ja eará kulturdáhpáhusaid ovttas báikkálaš doaibmiiguin.

Filmbargu (2360)

Filmbargguin fállat gieldda olbmuide máñggabealat ja áiggeguovdilis filmmaid.

Filbmadoaibma leamaš vánis lagi 2014-2015, dasgo eanaš ođđa filmmain ledje fidnemis aivvefal digitála hámis eaige Ohcejoga gielddakinos leat rusttegat čájehit daid. Gielddakino lea boaresáigásaš teáhter. Teáhtera digitaliseren mávssášii sullii 100 000 euro. Vejolaččat sahtášii oažžut dán supmis beali Suoma filbmafoanddas (Suomen Elokuväsäätiö) veahkkeruhtan.

Rávesolbmuidskuvla (2500)

Rávesolbmuidskuvlla ulbmilin lea ovddidit ja ealáskahttit doaimmaidis fállamiin sierra lágan kurssaid sullii 450 h Ohcejoga kirkosiiddas, Gáregasnjárggas ja Njuorggámis (jagi 2014 ordnejuvvojedje kurssat 397 h). Lihkadeami ja giehtadáidduid kurssain lea eanemus jearru. Oassi skuvlla kurssain leat ng. oanehiscurssat nuppiin sániin vahkkoloahpa kurssat ja oassi olles lohkanbaji dahje -jagi bistí kurssat.

Lihkadanbargu (2400)

Lihkadandoaimma bargun lea ráhkadir Ohcejoga gieldda ássiide lihkadanvejolašvuodaid ja dearvvasvuoda ovddideaddji lihkadeami ovddidemiin oktasašbarggu báikkálaččat ja guovllu sihke doarjumiin searvedoaimmaid, fállamiin lihkadansajiid ja ordnemiiin lihkadeami vuhtii váldimiin maiddái sierrajoavkkuid. Deatalamos hástalussan lea fidnet mánáide ja nuoraide miedis oainnu lihkadeami hárrái sihke fidnet ollesolbmuid mielede dearvvaslaš lihkadeapmái.

Lihkadandoibmii lihkadanbarggu lassin gullet Ohcejohnjálmmi vuojadanhálla, álšasálet Ohcejohnjálmmis, Gáregasnjárggas ja Njuorggámis. Astoáiggečálli bargu juohkása 50 % lihkadanbargui ja 50 % nuoraibargui.

Lihkadandoaimma mihttomearrin

- ovddidit gieldda lihkadankultuvrra ja ráhkadir gildii lihkadanstrategiija;
- ovddidit gieldda buresveadjinplána ovttas sosiáladoaimmain geahččaluvvo;
- fállat mánngabealat ja miellagiddevaš áiggeájanasvejolašvuodaid ja lihkadansajiid, vai beroštupmi lihkadeami hárrái bisuhuvvo ja lassána ovddežis;
- bidjat áiggi dássái áiggeájanasvejolašvuodaid ja lagaslihkadansajiid sihke ráhkadir dakkár lihkadansajiid mat geasuhit ja movttiidahttet gielddaássiid.

Lihkadandoaibma viggá fidnet buot giliin mánáid ja nuoraid lihkadir. Dasa lassin ovttasbarggus valástallanservviiguin lágidit álššaid ala beassan dáhpáhusaid giđđa- ja čakčabais ja gilvvohallamiid (ee. čuoigan- ja viehkangilvvuid), maiguin fidne maid olles olbmuid lihkadir. Doaibmama ulbmilin lea, ahte lihkadanbálvalusat livčče eatnašiidda gieldda olbmuide fidnemis ja ahte dat leat olámmuttus.

Áigumuššan lea lágidit bearashlihkadanbeivviid ja sierra šlájaid geahčcalemiid. Bearashlihkadanbeavvit lasihit servvodačgullevašvuoda ja sosiála doaibmama lihkadeami olis ja seammás atnit ávkin odđa lagašlihkadansadjin ráhkaduvvon mánngadoaimma spáppastallangittiid.

Mánáid lihkadeami lasiheapmin ja riekkedoaimmajodjiheaddjiid skuvlejupmin mii viggat oastobálvalussan ollašuhttit Lapin Liikuntas riekkedoaimma jodjiheaddjiskuvlema.

Lihkadandoaibma ohcá prošeaktadoarjagiid ja veahkkeruđaid, maiguin doarjut ja nannet gieldda lihkadanfálaldaga. Áigumušat ollašuhttojuvvojít vejolašvuodaid mielde mearre- ja veahkkeruđaiguin.

Lihkadandoaibma bargá ovttas báikkálaš valástallanservviiguin, eará servviiguin ja skuvllaiguin. Lihkadandoaibma ovddida ja doarju "Utsjoen Liikkuva Koulu" (Ohcejoga lihkadeaiskuvla) -prošeavta, mainna viggat ovddidit mánáid ja nuoraid lihkadanvišu skuvlabeaivvi áigge dahje dan lagaš oktavuođas. Doarjaga Lihkadeai Skuvla -prošektii ohcat Lapin Aluehallintovirastos (guovlohálddahušdoaimmahagas).

Avustukset

Asttuáiggedoaibma ohcá doarjagiid Lapin Aluehallintovirastos ja eará vejolaš doarjuin lihkadeami ja nuoraidbarggu ovddideapmái sihke lihkadansadjeráhkadeapmái vejolašvuodaid mielde, bušehtaaid ja resurssaid mielde.

Lihkadansajiid divodeamis lea áigumuš ollašuhttit lagaš jagiid ee. kirkosiidda viehkanráti, gietti ja jiekŋagávgila divvuma, Njuorggáma ja Gáregasnjárgga jiekŋaskearrošiljuid ja gittiid divvuma. Dasa lassin plánaide gullá maid hánket álšabajideami várás olgoáibmorusttegiid. Gáregasnjárgga odđa lihkadanhálla doalvu muhtun ráje mearreruđaid eará oassesurggiin ja dan ferte váldit vuhtii lagasjagiid plánain.

Ovddit áigumušat ja ovddidanplánat sihke dat, ahte lihkadanrusttegat ja biergasat leat dan ortnegis, ahte lea dárbbashaš bajidit lihkadanbarggu mearreruðaid, vai lihkademiid lea vejolaš dahkat dorvolaš ja mánjgabéalat biergasii ja eandalii danin, ahte buot gieldda olbmuid fidnešeimmet lihkadir. Lihkadanbarggu mihttun lea maid eastadir ovddalgihtii bargonávccahisvuða ja sierrageassádeami, lihkadandoaimmat sestet eará goluid boahttevuðas ja buoridit gieldda olbmuid veaju.

Vuojadanhálla (2410)

Vuodjanhálla dollojuvvo rabas njealje beaivve vahkus dálvveágigge ja viða beaivve vahkus geasseágigge. Ulbmilin lea fidnet gieldda olbmuid doalahit vuodjandáidduset. Dasa lassin movttiidahttit skuvllaaid ja beaveruovttuid geavahit vuodjanhálla skuvlamánáid vuodjandáiddu doalaheapmin/ buorideapmin ja beaveruovttu mánáid vuodjanoahpahussii. Váldit vuhtii skuvlamánáid luopmoáiggiid lasihemiin dalle vuodjanbeivviid, ja ordnet jagi mielde vuodjankampánjjaid ja -kurssaid.

Vuojadanhálla šleadgaskáhpe oðasmahttín lea áigeguovdil jagi 2016 áššehasaid dorvolašvuða namas.

Vuodjanhálla badjeliigeahču ordnejuvvo oastobálvalussan.

Mihttomearrin, gallis vuodjanhállas fidnet jagi 2015 lei 3 100 fitnangearddi, mii šaddá ollašuvvat. Fidniid meari mihttú jahkái 2016 lea realisttalaš 3110 fidni. Fidniidmeari geahčalit bajidit mánjgalágan vuodjandáhpáhusaiguin/-leairraiguin ja lasihemiin diehtojuohkima ja máidnuma geasseágái, goas turistabadji lea alimusat.

Ohcejohnjálmomi álšasále (2420)

Gieldda olbmuide fállat dárbbu mielde álšasálehárjehallamii rávvema ja bagadallama. Álšasáles dárbbashaš oðasmahttít rusttegiid ja dahkat golli osiid, remmiid ja biergasiid fuolahusaid.

Geahčalit fidnet álšasálii odða geavaheaddjiid fárrui. Jagi 2015 lei mihttomearrin 50 jahkečoavdaga lotnon geavaheaddji ja 25 oanehut áigái čoavdaga lotnon fidni. Jagi 2015 mihttú ollašuvai muhtun ráje fidniid meari hárrái, nuba jagi 2016 mihttomearri lea realisttalaš, 50 jahkečoavdaga, 25 oanehut áiggi čoavdaga, dan lassin ovta háve fidnit. Fysioterapijajoavkkut geavahit maiddá álšasále nugo maid váibmosearvi. Álšasálii lea biddjon geavaheaddjiid várás gihpa, mainna čuovvut man ollu álšasále lea anus.

Njuorggáma álšasále (2430)

Gieldda olbmuide fállat dárbbu mielde álšasálehárjehallamii rávvema ja bagadallama.

Álšasálii hárjkejuvvojedje ođđa rusttegat lagi 2015 ja dat leat lasihan geavaheaddjjid višu.

Jagi 2016 ulbmilin lea dahkat álšasále oahpisin buot gili olbmuide ja ovddidit álšasáledoaimmaid. Mihtun lea lasihit čoavdagiid lontnuid meari 30:ái.

Fysioterapijajoavkkut maiddá geavahit álšasále. Álšasálii lea biddjon geavaheaddjjid várás gihpa, mainna čuovvut man ollu álšasále lea anus.

Gáregasnjárgga álšasále (2440)

Gáregasnjárgga skuvlla keallára álšasáles lea muhtun ráje ainge boares rusttegat. Jagi 2015 ollašuhttojuvvui álšasále vuodđodivvun 2013 fidnejuvvon ruhtadoarjagiin. Álšasáles oðasmahttojít láhti, biergasat ja rusttegat.

Jagi 2015 čoavdaga lotnon fidniid mearri lea árvvu mielde 15. Jagi 2016 álšasáles ordnet rabas uvssaid, go ođđa álšasále gárvásmuvvá lihkadanhält lanjaide geassit 2016. Dalle lea álki hárket alces čoavdaga álšasálii ja fidnet rávvema mo hárjehallat. Mihttomearri čoavdaga londnuid meari hárrai jahkái 2016 lea 30 fásta čoavddahálldašeaddji.

Nuoraidbargu (2450)

Ohcejoga nuoraiddoaimma ulbmilin lea lagi 2016, doalahit ja ovddidit nuoraidbarggu ja nuoraidrádi (NuVa). Movttiidahttit nuoraid dearvvašlaš eallinvuohkái masa eai gula gárrenávdnasat, fállat nuoraide lasi rávvejuvvon doaimmaid juohke gilis sihke ovddidit nuoraid buorredili ja iežaset višuid. Ulbmilin lea maid fidnet nu olu nuoraid fárrui doaimmaide ja nuoraid eahkediidda go vejolaš. Nuoraidbargu lea dehálaš, ovddalgihtii eastadeaddji sosiálabargu, man golut leat unni vaikke hui dehálačča boahiteággi hárrai gárrenávnas váttisvuodaid, sierra geassádeami ja bargguhisvuoda eastadeami geažil.

Nuoraidrádi doaibman joatkašuvvá mánnoсаččat. Nuoraid ja mearrideaddjjid gaskka viggat lágidit gullandilálašvuodaid unnimustá oktii jagis. Vejolašvuodaid mielde lágidit oahpásmuvvan- ja skuvlenmátkki oktii jagis nuppi gildii, gos lea nuoraid doaibmi váikkuheaijoavku. Nuoraidráddi váldá oasi Nuoraidforumaid/nuoraide guoskevaš semináraide miehtá Sámi.

620 Čuvgehusdoaimma prošeavttat

Lihkadeami ja nuoraidbarggu projeavttaid doarjagat ohccojit go doarjagiid ohcan rahnasa, 2015 lagi loahpas ja lagi 2016 áigge. Doarjagiid ektui doaibmat doarjamanahallanvugiid mielde.

Čuvgehusdoaimma áigumušaide ohccojuvvo sierra áigumušbušeahhta, mas sáhttá njuolgga evttohit áigumuša iešruhtadanoasi.

Sierradoarja skuvlejupmái guoski dásseárvvu ovddideaddji doaibmabijuide

Doarja lea miedihuvvon jagiide 2015-2016 oktiibuot 22 000 euro. Iežasvástooassi lea 814 euro. Áigumuša olis eastit sierrageassádeami ja bidjat fámuid vuodðoskuvlaaid oahppiide, vai skuvlejupmái guoski dásseárvvu eastagat geahppánivčče. Ohcamuša miediheami indikátorin leat gieldda skuvlaaid doaibmanguovllu ollesolbmuid skuvlejumi dássi ja bargguhisvuodðadássi. Projeavtta olis ovddidit vuodðooahpahusa oahppiid buorredili, oasálašvuoda ja joatkaoahpuide ohcama čohkkemiin fámuid oahppifuolahussii ja nuoraedbargui sihke ruovttu ja skuvlla gaskasaš oktasašbargui.

Frija čuvgehusbarggu ovddidanáigumuš

Áigumuša ollesgoasttárduusat leat 24 000 euro, mas iežasvástooassi 15%. Fidnejuvvon veahkki lea 18 000 euro, ja iežasvástu 6 000 euro. Áigumuša olis vihkkehallat rávesolbmuidskuvlla dálá doaibmama, čielggasmahttit oktasašbarggu guovllu eará doaibmiiguin (Sog, geasselogaht, Anára rávesolbmuidskuvla), váldit čielgasa ollesolbmuid skuvlendárbbuin, rekryteret kursaoahpaheaddjjid, ovddidit rávesolbmuid-skuvlla doaibmama ja oahpahusa báikkálaš álbmoga dáládárbuibid mielde, ráhkadir rávesolbmuidskuvlii doaibmanstrategija ja konkrehtalaš ovddidanplána

Vuodðooahpahusa giellalávgoluohkáid vuodðudeapmi

Giellalávgobarggu ulbmilin lea dahkat vejolažjan gieldda oahppiide nana doaibmi guovttagielalašvuhta ruovttugielas beroškeahttá. Áigumušain doarjut giellabesiin álggahuvvon guovttagielalašvuoda barggu. Áigumuša ollesgoasttárduusat leat 40 725 euro, mas doarjaga ossodat 32 580, nuppiin sániin 80%. Gieldda iežasvástoossodat lea ná 20%, nuppiin sániin 8 145.

Investeremat Čuvgehusdoaibma, Lihkadeami oassi:

Čuvgehusdoaimma investeremiidda lea plánejuvvon jahkái 2016:

Gáregasnjárgga lihkadanhálla biergasat

Gáregasnjárgga lihkadanhálla biergasidda ohcat investerenmearreruða plánejuvvon bierggasskáhppomiid buohta.

Olgorusttegiid skáhpon Ohcejoga kirkosiidii

Áigumušii ohcat doarjaga Sámi Guovluhálddahusvirgedálus (Lapin Aluehallintovirasto), ollesgoasttárduusárvalus lea 40 000€, masa geahčcalit oažžut uhcimustá 15 000€ doarjaga.

FIDNU PROGRÁMMA 2016								Ruhhtadeapni jagis 2016	
Fidnu				Golut	Oktiibuot	2016	EU / Stáhta	Eará	Netto
EALÁHUSLÁVDEGODDI									
VirtuálaiÁilegas		2016	54 414	54 414		40 809			13 605
Giellasiida		2016	405 000	145 047		116 037			29 010
Leader ja Eárá fidnut		2016	43 000	43 000					43 000
ČUVGEHUSLÁVDEGODDI									
Skuvlemii gulavaš dásseárvu		2016	17 425	17 425		17 000			425
Gielláhvungundoaimma viiddideapmi		2016	25 795	25 795		21 503			4 292
Sierraohpahusa kvalitehta ovddideapmi		2016	19 800	19 800		9 900			9 900
Eaktodáhrt. čuvgehuisdoaimma ovddid. 2015-2016		2016	16 632	16 632		12 672			3 960
Giellabeassi Oncejohka		2016	63 768	63 768		31 900			28 868
Giellabeassi Gáregasnjárga		2016	61 240	61 240		40 970			17 270
Čuvgenusbargu ovdd. Fidnut		2016	30 000	30 000		10 000			20 000
Gáreganjárgga lihkadanhálla		2016	15 530	15 530					15 530
VUODEDORYOL ÁVDEGODDI									
Bearašbar sámeqielat		2016	46 000	46 000		30 565			15 435
Sámeqielat seniorafidnu		2016	59 195	59 195		22 790			35 905
Yehkke Aslak/Ohcejohka		2016	43 670	43 670		27 475			15 395
Divšodanbargi		2016	44 000	44 000		26 800			15 700
Doaibmajodiheaddji		2016	43 500	43 500		18 100			25 400
Yehkke Aslak/Gáreganjárga		2016	44 000	44 000		27 000			16 200
Mánáid kaste-fidnu		2016	345	345					345
Seniorafidnu		2016	12 115	12 115		12 115			0
Oktiibuot									785 476,00 465 636,00 9 600,00 310 240,00

INVESTERENPROGRÁMMA JAGIIDE 2016 – 2019						
Hattit árvulvassiveanu haga						
Fidnu	Ággahańjähki, hänkerjähki	Oppalaš-gollu	2016	2017	2018	2019
Gleiddarádddehus						
Bávlalanmášenlid (serveriid) besavlašdeapmi	2016	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Geavahanvuogádat ja officebáket	2016	18 500	18 500			
Virusstudušdeapmi /programmárdi buoliinmuva F-Secure	2016	5 000	5 000			
Dynasty dlektostivrenvuogádat ja skuylen	2016	7 000	7 000			
Čunguhuslávddegoddi						
Skuvílaid dlektotekniikaliás oahpanneavvut	2015	60 000	25 000	25 000		
Elektronalaš studeantačiliimidiida ráikkaneapmi	2016	5 000	5 000			
Gáregasjärgga llnkadanhálla bliergasat	2016	65 000	65 000			
Gáregasjärgga Frisbeegolf-geidnoса várás	2017	20 000		20 000		
Ogorustegat Ohcejeingga ášisageidnoса oktavuhtii	2018	40 000		40 000		12 500
Teknikalaš doalbma						
Gáregasjärgga mánngadalmimmaguovdd. Hukseen	2015	1 882 500	912 500			265 000
Deatvva svuðaguovddážza gárttu divvun	2016	15 000	15 000			285 000
Skuväguovdd ja dg'a liggenguovdd. Piámen	2016	20 000	20 000			
Girkosilida glii sajádatláven	2012	100 000	20 000			
Ohcejga gáideoppalašiávva	2012	100 000	20 000			
Mohorgielkámádit/ lanhkamádit	2011	75 000	12 000			
Gilit čáabisin fidnu ollasuntün	2014	48 000	21 000	21 000		
Beavenovitutid stoalikangjetitit (fáidit šíljijut)	2016	20 000	20 000			
Ohcejga ja Gáregasjärgga skuvílaid lavthapáma	2016	20 000	20 000			
Gareg. Skuvilla lavtapi. Čánci ja duolvačhcebohcí	2016	75 000	75 000			
Girkosilida vuorkatállla hukseen	2017	150 000		70 000	80 000	
Sosialá ja dearvasvuodadoalbma						
Adg-prográmmat ja -rusttegat dearvasvuodadoalbma	2014	211 373	104 043			
Adg-prográmmat sosialádoalbma	2016	10 872	10 872			
Viesegávvut ja rusttegat dearvasvuodadoalbma	2016	17 500	17 500			
OKTIBUOT		1 398 415	141 000	125 000	277 500	265 000
Ruhaddanossodat investeremiidda			265 000	0	12 500	0
Netto		1 133 415	141 000	112 500	5 000	

TABEALLA VIRGGIIN JA DOAIMMAIN DOAIBMASURGGIID MIELDE

Tabeallas lea hálddahusdottiid evttohan bargoveahkadábbut. Ulbmilin lea, ahte gieldda bargiidmearri ii lassán jagiid 2016-2018 áigge jagi 2015 mearis.

	Virggiid / doaimmaid olles mearri	Devdoj. 2015	Devdoj. 2016	Devdoj. 2017	Devdoj. 2018
Gielddaráðdehus	5	4	4	4	4
Čuvgehusdoaibma	54	43	58	58	58
Sosiála-ja dearvv.doaibma	57	65	53*)	53*)	53*)
Teknikkalaš doaibma	14	14***)	14***)	13	13
Ealáhusdoaibma	2	5,5**)	4,5**)	3,5**)	3,5**)
Doaibmasuorggit oktiibuot	132	131,5	133,5	131,5	131,5

*) sistisd. 6 sierraruhtademiin devdojuvvon doaimma, 2 OPSOA ja 0,5 fidnubargiid

**) sistisd. projeaktabargiid s. 3 obj/jahki

***) sistisd. 1 bargguidahton

DAVVI-LAPPI GUOVLOOKTASAŠBARGGU GIELDAOVTTASTUPMI

DOAIBMAPLÁNA 2016

1. Manut

DOAIBMAPLÁNI	Golioárvvostallan
Ovddidanhoavda hálddahus	30 000
Jiekŋameara jođáhaga ovdogohcin	15 000
Lahttuvuuđat (Barentsaguovddáš , EU-doaimmahat	9 000
Jáhpan m átki	20 000
OKTIIBUOT	74 000

2. Boađut

Lahttomávssut 1 euro/ássi	16 800
Ovddit jagiid m ávssut	57 200
OKTIIBUOT	74 000